

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld, 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld, 30 kr., za jeden mesec 1 gld, 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. u. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . gld. 13.— | Četrt leta . . . gld. 3-30
Pol leta . . . „ 6-50 | Jeden mesec . . . „ 1-10
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . gld. 15.— | Četrt leta . . . gld. 4.—
Pol leta . . . „ 8.— | Jeden mesec . . . „ 1-40

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziroma na dotično naročilo.

Upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Lažiliberalizem.

Madjari se kaj radi ponašajo z imenom uzorno-liberalnega naroda, ki so si ga pa menda sami pridejali. Da v narodnem oziru ne poznajo pravega liberalizma, to priča vsaka stran mlade madjarske zgodovine, to čutijo v vseh udih Slovaki, Srbi in Rumuni, katere je nemila usoda spravila pod krono sv. Štefana. V zadnjih dneh pa so pokazali Madjari, da so jim tudi v versko-kulturnem pogledu tuja načela pravega liberalizma in da se le slepo klanjajo tistemu židovskemu lažiliberalizmu, ki vidi svojo moč v tem, da taji vsako pozitivno religijo in ki je pri nerazsodnih ljudeh spravil ob glas in veljavo tudi prava liberalna načela.

Ministerstvo Weckerle je pri svojem nastopu ostentativno proglasilo, da bo izvršilo cerkveno-politični testament Deakov in da bo stoprav ono postavilo „državo“ sv. Štefana v vrsto modernih kulturnih narodov. In izvršujoč to nalogo predložilo je sedaj to ministerstvo parlamentu dva zakona, ki sta stoprav introdukcija cerkveno-politične reforme madjarske, ki pa jasno pričata, da je Madjarska pač eldorado židovstvu, da pa baš zategadelj, ker ječe v

sponah židovstva, madjarski državniki nimajo pojma o neskaljenem liberalizmu, katerega prvi apostel je genijalni Angličan Gladstone. Temu pravemu liberalizmu klanjamo se tudi mi in zategadelj z odkritosrčno ogorčenostjo obsojamo cerkveno-politično reformo madjarsko, opirajočo se zgolj na mržnjo zoper krščansko vero in druge narodnosti ter na oboževanje židovskega zlatega teleta.

Prvi zakon odvzeti ima stanovske matice cerkvenim funkcionarjem, ki so jih dosihdob, kakor pri nas, vodili tudi na Ogrskem. Mi dvomimo, da bi se bili pokazali pri cerkvenem vodstvu matic taki nedostatki, ki bi se ne bili dali odpraviti na drug način, še bolj pa dvomimo, da bodo civilni voditelji matic natančneje izvrševali ta velevažni posel. Župnik ima menda vendar-le večjo izobrazbo in sposobnost, kakor uradnik, od katerega se zahteva le kaka trgovska (!) ali vojaška šola (!). Prave sinekure bodo to za odslužene podčastnike. Da je tendenco tega zakona iskati drugje, kakor v državnem interesu, razkrije nam prav odkritosrčno tisti člen novega zakona, ki določuje, da se morajo matice voditi v državnem, i. e. v jedino izveličevalnem madjarskem jeziku. Slovaški, srbski in rumunski, za svoj zatirani narod goreči duhovščini hoté se odvzeti nemadjarske matice, izbrisati se hoče iz teh zgodovinskih spomenikov vsaka nemadjarska beseda — to je v tem pogledu ves liberalizem Peštanskih mogotcev. Takega lažiliberalizma nas pa varuj Bog!

Še drastičnejša pa je druga predloga o recepciji židovstva, pripravljajoča pot obligatornemu civilnemu zakonu. Židovstvo se dosihdob v Ogerski izvestno ni imelo pritoževati, bilo je jeden glavnih stebrov umetnega Madjarstva. A baš zaradi tega zrasel je greben gospodi pri „Alliance israelite“ in izposlovala je pri pokornih jej madjarskih mogotcih zakon, kateri naj bi pospeševal razširjanje židovstva na način, ki se ne da spraviti v sklad niti z izkušnjami zgodovinskimi, niti s tokom časa, niti z ugledom krščanske vere. Ta novi zakon določuje, da je vsakomur svoboden prestop v židovsko vero. Taka določba bi sicer na sebi ne bila še toli nevarna, kajti mi smo osvedočeni, da ima vsak krščen človek

v sebi toliko etičnega čuta, da ne bo nikdar čutil potrebe ukloniti se talmudu. A kdor pozna moč židovskega kapitala, ta tudi ve, da se bo v požidovljeni Madjarski delovalo z vsemi sredstvi na to, da se temeljem novega zakona pomnože in učvrsté vrste židovske in da se bodo v to svrhu korumpirali zlasti nižji slojevi itak ne premoralnega madjarskega prebivalstva. Ko stopi potem v moč še obligatorni civilni zakon, tedaj bomo gledali čudne prikazni v kulturni Madjarski. Žid vzel bo v zakon kristjanko; oba ostala bosta pri svojem veroizpovedanju, otroci pa bodo sledili po spolu veri starišev. Sinovi bodo tedaj židovi, hčere pa kristjanke, brat hodil bo v sinagogo, sestra pa v cerkev. Načela krščanske in židovske vere so si pač tako diametralno nasprotna, da bodo take zveze na glavo postavljale vsa dosedanja rodbinska načela. Ne, to ni pravi liberalizem; tudi ta dovoljuje židu državljansko enakopravnost, a urivanja v krščanski svet mu ne dovoljuje. Žid zase in kristijan zase in le krst sme odpreti židu vrata v krščansko rodbino. Tako je bilo in tako naj bi ostalo.

To je naše odkritosrčno mnenje o laži-liberalni cerkveno-politični reformi na Ogerskem, ki izigrava židovstvo zoper krščanski slovanski in romanski živelj. Morda je to zadnja etapa v boju za hegemonijo naroda, kateri se zaman skuša urivati v vrste vodilnih kulturnih narodov evropskih. — Takemu laži-liberalizmu se mi nikdar ne bomo klanjali, nam je uzor drug liberalizem, sezidan na trdni podlagi večnih resnic vere Izveličarjeve, oni liberalizem, ki praznuje svojo zmago v svobodni Ameriki in v zadnjem času tudi v ponosni Angliji. Ta ideal pa bomo branili vsikdar navzgor in navzdol, proti lažiliberalizmu, kakor proti političnemu klerikalizmu. Zategadelj kazali smo zadnjič na Belgijo in zategadelj kažemo danes na Madjarsko. Kavzalna vez teh prikaznij pa je ta, da neznosni pritisk političnega klerikalizma rodi često versko apatijo, ki je zopet prvi pogoj procvitanju laži-liberalizma. Kdor ima oči, naj gleda! Politična nepredvidnost in nepotrebno žaljenje svojega bližnjika pa naj se nam ne očita, kajti pravemu krščanskemu liberalizmu je zoperno vsako, četudi še tako modro prikrivanje

LISTEK.

Inter pocula.

„Omne tulit punctum, qui utile miscuit dulci.“

Deželni glavar štajerski, visokorodni gospod grof Wurmbrand je že večkrat pokazal, da je jovijalen mož in da vé ceniti načela bonvivanta Horaca. Že lani je povabil deželne očete štajerske, hoteč jim osladiti njihovega poklica pezo, na kapljico pristnega v deželno klet in isto storil je tudi letos. Lani odzvali so se njegovemu vabilu celó Slovenci in bili so dobro vzprejeti; vsekako bolje nego par mesecev pozneje pri otvoritvi savinjske železnice nemčurski župan Š. Peterski, ki je moral po moti požreti iz ust gospoda glavarja tiste grenke besede, ki so bile namenjene narodnemu županu Žalskemu. Letos pa so narodni poslanci, boječ se najbrže, da bi se gospod grof zopet zmotil, odklonili vabilo „auf an gemüthlichen Abend“ v deželno klet in gospod glavar je izrecno obžaloval, da slovenski poslanci niso hoteli vnovič poslušati lanskih mirovnih melodij „inter pocula“, — ki so jim potem celo leto zvenele po ušesih. Jaz pa mislim ta-

kisto, da naši poslanci niso prav storili s svojim štrajkom in uverjen sem, da so se jim sline cedile, ko so čitali v „Tagespošti“ poročilo o prelepem večeru. Gospod grof Wurmbrand poklonil je navlašč za ta večer deželni kleti „einen uralten Becher“, iz katerega so srkali nemški deželni očetje sladko slovensko vince, vmes pa jim je godla „die originelle Mooskirchner Bauernkapelle“ tiste znane štajerske plese. Juhej! A to še ni bilo vse. Poslanec Morre ugloobil se je pod uplivom cekinastega Ljutomeržana v svojega „Revčeka Andrejčka“ ter je v pristnem gorenjštajerskem dijalektu napil jovijalnemu glavarju završujoč: „Euer Gnaden sollen halt recht lang leben.“ Je li gledé na zadnje politične izkušnje zapel tudi:

„Niemand pfiaut mi', niemand hiaut' mi'
S' nullerl, s' nullerl bin i'“

tega „Tagespošta“ žalibog ne pove. Pač pa je skoro ob sebi umevno, da visokorodni gospod grof in glavar vsaj „inter pocula“ ni hotel zaostati za knezom Liechtensteinom in da je napil kmetom brez razlike narodnosti in vere. Skratka lep večer je moral to biti in najbrže so konečno nemški poslanci brez razlike politične barve v lepi slogi in pod vodstvom liberalno-klerikalnega gospoda rektorja dra. Schlagerja, o katerem naš „Slovenec“ tako trdovratno

molči, zapeli unisono: „Grüss Euch Gott, alle miteinander, alle miteinander.“ Slovenski poslanci pa se bodo še kesali, da so zamudili tako lepo priliko za štajersko-nemško-slovensko pobratimstvo. In vino veritas!

Učimo se torej vsaj mi Kranjci od deželnega glavarja štajerskega. Po mojem prepričanju bi se dal tako „inter pocula“ najlepše, najhitreje in najradikalneje rešiti naš nesrečni domači razkol. In morda bi celó trdovratne nemške veleposestnike premotila kaka poštna dolenjska starina. Deželne kleti sicer žalibog nimamo, a stvar bi se dala tudi drugače aranžirati. Na svojem „Ajmanovem gradu“ naj priredi naš gospod deželni glavar nekaj deželnozborni pikanik. Izpehani so naši deželni očetje že dovolj! Gospod kanonik Klun skrbel bi za brezplačni separatni vlak do Loke,*) gosp. Pfeifer žrtvoval bi sodček starega cvička, gosp. Lavrenčič bi gotovo ne gledal na par steklenic pikolita, gosp. Hinko Kavčič pisal bi po kraški sir, gorenjski poslanci preskrbeli bi klobase, brinjevec in suhe hruške in gosp. ravnatelja Povše-ta skrb bila bi — smetana! Prav lep menu bi se dal skupaj spraviti. In kar se tiče zabave, bi tudi šlo. Gospod glavar bi že iztaknil kje

*) Za božjo voljo! Saj Škofjaloka ne leži ob južni železnici!
Opazka stavčeva.

prepričanja, njemu velja iskrenost in zategadelj bomo tudi mi slej ko prej vsikdar iskreno in neustrašeno izpovedali to, kar smo spoznali za resnico. Z diplomacijo in z zatajevanjem svojega prepričanja ne bomo rešili naroda.

Deželni zbor kranjski.

VIII. seja dne 28. aprila 1893. leta.

(Dalje in konec.)

Prošnja kontrolorja dež. blagajnice za zvišanje aktivitetne doklade ali za osobno doklado se odloži, da se reši koncem seje v tajni seji. — Prošnja občine Vipavske za dovolitev naklade na pivo po 1 gld. od hektolitra in po 1 kr. od butilke se izroči dež. odboru v rešitev.

Posl. Klun poroča o prošnji Ljubljanskih učiteljev III. plač. razreda za zboljšanje njihovega gmotnega stanja. Dež. šolski svet se je bil izrazil že o prvi taki prošnji, da ji ne more ustreči. Učitelji so zopet vložili tako prošnjo, katero je mestni šolski svet v svoji seji spoznal kot opravičeno. Dež. šolski svet pa je izročil dež. odboru, naj poroča o njej. Prosilci povdarjajo, naj se jim da vsaj osobna doklada, ker v nobenem glavnem mestu niso učitelji tako slabo plačani. Zdaj še nimajo nekdanjih postranskih zaslužkov, draginja pa vedno raste. Fin. odsek pritrdi, da je prošnja opravičena, naj se torej reši vsaj deloma, zato predlaga:

Učiteljem III. plačilnega razreda na prvi in drugi mestni deški ljudski šoli, kakor tudi na nemški mestni deški šoli v Ljubljani in šoli na Ljubljanskem barji dovoljuje se pričniti s 1. aprilom t. l. k letni plači 500 gld. iz normalno-šolskega zaklada še osebnostna doklada letnih 100 goldinarjev. — Predlog se vsprejme.

Posl. dr. Papež poroča o prošnji podobčine Vodice, okraja Vipavskega, za napravo občinske poti. Finančni odsek predlaga:

1.) Podobčini Vodice, županije Podkraj, in sodružnikom se dovoli iz deželnega zaklada prispevek 500 gld. za novo občinsko pot mej Vodicami in Colom s pogojem, da se preje dokaže, da je zagotovljeno pokritje tudi glede ostale svote na 9200 gld. proračunjene potrebščine in da se sme dovoljeni znesek šele tedaj izplačati, kadar se prične zgradba poti.

2.) Deželnemu odboru se naroča, da izprosi potom visoke deželne vlade izdatno državno podporo za zgradbo te poti. — Se vsprejme.

Dalje se dovolijo po predlogu finančnega odseka nastopne podpore: Podpornemu društvu za slušatelje na c. kr. višji kmetijski šoli na Dunaji 30 gld.; patrijotičnemu društvu gospej za Kranjsko v Ljubljani 50 gld.; azilnemu društvu Dunajskega vseučilišča 50 gld.; društvu tiskarjev in kamenotiskarjev v Ljubljani povodom praznovanja 25letnice njegovega obstanka 100 gld. glede na res koristno delovanje društva, ki še nikdar ni prosilo za podporo; ravnateljstvu nižje gimnazije v Ljubljani za podporo ubogim dijakom 300 gld.

Prošnja g. Josipa Bezlaja, učitelja na meščanski šoli v Krškem, za podporo za izdajo šolske knjige „Merstveno oblikoslovje“, se je izročila dež. odboru, da določi primerno podporo iz zaklada za

kako trebušasto majoliko, da bi ž njo po izgledu svojega visokorodnega štajerskega kolege napil tistemu kranjskemu kmetu, ki je njegovi stranki na ljubo izkašljaj toliko globoko premišljenih in iz dna srca prihajajočih udanostnih izjav, (gosp. kanonik Klun pa bi morda v „rajbenškem“ dialektu (vide Morre!) povedal, v kako prijetni družbi se je že včasih vozil po južni železnici na Dunaj. Ako bi potem še naši deželni odborniki v kvartetu zapeli: „Mi smo štirje, vsi pastirje“ — tedaj bi se omehčalo morda celo gospoda barona Schwegel-na trdo nemško srce. —

Vsekakor veljalo bi poskusiti! Jaz sem uverjen, da bi dolenski cviček in gorenjski brinjevec zmogla to, česar dosedaj niso zmogle najduhovitejše udanostne izjave in da bi nam zgradila ta dva slovenska elementa zlati most, vodeč do narodne sprave. In ako ta nasvet ne bo ostal glas upijočega v puščavi, tedaj ne zahtevam kot skromen človek družega, nego to, da se me povabi na tisti deželno-zborski piknik — kot poročevalca „Naroda.“ —

Ako pa mislite, da to ne gre, čestiti gospod deželni glavar — pa brez zamere. Jaz se Vam navzlic temu klanjam v slovensko-liberalni ponižnosti ter pravim z Morre-jem: Euer Gnaden sollen halt recht lang leben. Alfa.

izdavanje šolskih knjig; prošnji kranjskega šolskega sveta v Božakovem za podporo za šolski vrt in občanov iz Belega Kamna okraja Kočevskega za podporo vsled vremenskih nezgod izročita se istotako dež. odboru. Odklonile pa so se prošnje: centralnega vodstva kat. šolskega društva za Avstrijsko na Dunaji; g. Ivanetiča M. učitelja v Dobovcu za I. in II. starostno doklado; zveze posojilnic v Celji za podporo za ustanovitev novih posojilnic (ker je zveza v ugodnem gmotnem položaji in dež. zbor kranjski na svoje obžalovanje za zdaj ne more vnaprejšeno svrhu dovoliti izdatne podpore pri tolikih družih potrebščinah). Na prošnjo juridičnega društva na vseučilišči na Dunaji se ne more zdaj ozirati, ker se je že dovolila podpora za l. 1892. Prošnja županstva v Mošnjah za podporo za šolsko zgradbo je bila že rešena v zadnji seji, prošnja županstva v Lešah pa naj se predloži v prihodnjem zasedanju. Vdovi bivšega dež. uradnika K. Drenika dovoli se miloščina za tri leta po 150 gld.; učitelju M. Kračmanu pa se poviša pokojnina na 450 gld.

O prošnji meščanskih učiteljev Jos. Bezlaja in dr. Tom. Romiha v Krškem za dovolitev stanarine poročal je posl. Klun in se je vnela daljša debata o meščanskih šolah sploh. Finančni odsek predlaga, da se prošnja odkloni.

Posl. Šuklje ne ugovarja temu predlogu, ker je formalno korekten, pač pa govori obširneje o meščanskih šolah, ki so pri nas jako zanemarjene, tako da celo glavno mesto nima nobene in jedino na Krškem je slučajno zahvaliti pokojnemu Hočevanju. Dobro osnovane meščanske šole pa so jako važne, kar dokazuje v širših potezah. Treba bode torej misliti na reformo šolskega zakona, kajti dobre šole so kapital, ki se obrestuje prav koristno.

Posl. Schaffer pravi, da ne more pritrditi velikemu optimizmu predgovornika glede koristi meščanskih šol, da so meščanske šole le tam koristne, kjer je industrija razvita. Tudi s financijelnih ozirov treba biti previdnim.

Posl. Šuklje odgovarja, da ostaja pri svojih nazorih in nasvetuje, naj se dež. zbor resno bavi s tem vprašanjem.

Dež. vlade voditelj baron Hein posegel je tudi v debato, rekoč, da mora zavrniti očitanje, da bi bila vlada zanemarjala izvršitev šolskega zakona glede meščanskih šol, podpirala bode osnovo takih šol, kolikor bode mogoče.

Poročevalec Klun govori o razlogih, zakaj se pri nas ni ljudstvo zanimalo za meščanske šole. Tudi v Krški šoli je večina učencev iz sosednje Štajerske.

Na to se je vsprejel predlog finančnega odseka in se je prošnja odklonila.

Prav živahna debata razvnela se je pri prošnji podobčine Vrhpolje za izločitev iz Vipavske občine in ustanovitev samostojne občine, o kateri je poročal posl. Murnik. Upravni odsek je spoznal, da je utemeljena prošnja, katero je občina uložila vnovič, ker se dotični načrt zakona, sklenen v dež. zboru, ni potrdil, oziroma ga vlada ni predložila v potrjevanje. Predlaga torej, da se pritruje predloženemu načrtu zakona.

Dež. vlade voditelj, dvorni svetnik baron Hein pravi, da je vlada tudi zdaj še vedno na istem stališču in da se ji ne zdi umestno, trgati velike občine in ustanavljati male. Žalibog kaže se politično strankarstvo v mnogih deželah, tako tudi na Kranjskem že pri občinskih volitvah in tako se še bolj omeji krog za občinsko upravo sposobnih mož. (Dr. Tavčar: Kje? — Baron Hein: Videli smo to pri občinskih volitvah Ljubljanskih.) Ker ni potrebe za izločitev omenjene občine, ne bi mogel predlagati zakona v Najvišje potrjenje, ako ga sklene dež. zbor.

Posl. Lavrenčič obžaluje, da vlada nasprotuje ponovljeni prošnji podobčine Vrhpoljske, ki že od l. 1855. prosi vedno za samostalnost. Gotovo bi tega ne storila, če bi ne bilo žive potrebe. Naj se že vendar enkrat usliši! (Dobro!)

Posl. Hribar pravi, da je načelno sicer za velike občine, a nekatere so tako čudno sestavljene in nekatere podobčine tako nespretno priklopljene, da je dež. zbor že večkrat moral ustreči enakim prošnjam. Po izjavah dež. vlade voditelja pa bi bila za nas ta zadeva „causa finita“. Nekatere besede v govoru dež. vlade voditelja pa so me upravo presenetile — pravi posl. Hribar. Res je, da daje prenešeni delokrog občinam mnogo posla, a dozdej so dobro izhajale, akopram politična oblastva nakladajo

preveč dela občinam. Pri naših političnih uradih je mnogo uradnikov, ki ne znajo slovenskega jezika. Čul sem, da je gosp. dež. vlade voditelj energičen mož, želim torej, naj to energijo pokaže proti takim uradnikom, da ne bodo pu nepotrebnem nadlegovali z nemškimi dopisi slovenske župane. Politično strankarstvo nahaja se povsodi in čim več strank se zanjima za javno življenje, tem bolje. Sicer pa ima vsaka stranka dovolj sposobnih mož za občinsko upravo. S prstom je pokazal dež. vlade voditelj na zastop glavnega mesta, češ da je le strankarska skupščina. Proti takim besedam moram odločno protestovati. Premalo časa je še voditelj dež. vlade v deželi, da bi se sam mogel preveriti o tem, kaj je storil mestni sedanji zastop za razvoj glavnega mesta. Želel bi le, da se informuje natanko in uvidel bode, da mestni zastop Ljubljanski ni strankarska skupščina, nego da vsestransko skrbi za napredek glavnega mesta. Obžalujem torej, da je take besede izustil dež. vlade voditelj in želim, naj bi bolj blagotno sodil o občinah. (Dobrokljici mej poslanci in poslušalci.)

Dež. vlade voditelj, baron Hein vzdržuje mnenje vlade o koristi velikih občin. Gledé njegovih besed o Ljubljanskih občinskih volitvah pa pravi, da je le odgovoril na vprašanje posl. dr. Tavčarja, sicer bi jih niti omenil ne bil. Nikakor pa ni hotel s tem dotakniti se občinskega zastopa Ljubljanskega, ali izreči kako sodbo. Zavaruje se torej proti temu, da bi se njegove besede krivo tolmačile.

Posl. Klun pravi, da je sicer tudi za velike občine, vendar podpira prošnjo.

Poročevalec Murnik pravi, da se ni nadejal takega odgovora od vladne strani. Navaja nekatere stavke prošnje, iz katerih je razvidno, da obe strani obžalujeta združitev in želi, naj bi dež. vlada predrugačila svoje mnenje o tej zadevi. Ker se interesi trga in vasij ne strinjajo, ponavljala se bode ta prošnja, če se jej zdaj ne ugodí. Zatorej nasvetuje, naj se prestopi v obravnavo predloženega načrta zakona.

Potem se je vsprejel v vseh treh branjih načrt zakona, ki slove:

Zakon z dne veljaven za vojvodino Kranjsko, o razdružitvi županije Vipava v dve samostalni županiji. Po nasvetu deželnega zbora Svoje vojvodine Kranjske ukazujem tako:

§ 1. Iz davčnih občin Sanabor, Vipava in Vrhpolje obstoječa županija Vipava je razdružena v dve samostalni županiji ter se ustanovi iz davčnih občin Sanabor in Vrhpolje samostalna županija Vrhpolje, iz davčne občine Vipava pa samostalna županija Vipava.

§ 2. Mojemu ministru za notranje stvari je naročeno izvršiti ta zakon.

Posl. dr. Tavčar predlaga konec seje. Predlog se vsprejme in se zaključi javna seja ob 2. uri popoldne.

V tajni seji se je potem dovolila kontrolorju dež. blagajnice osobna doklada letnih 100 gld.

Prihodnja seja bode v torek dne 2. ma'a.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 29. aprila.

Klub mladočeške stranke.

Predvčerajšnjim bil je v Pragi shod kluba mladočeške stranke, na kateri so bili prišli tudi mnogi mladočeški drž. poslanci. Predmet vsemu razpravljanju so bile punktacije. Dež. odbornik dr. Kučera je pojasnjeval, kako nevarne so punktacijske predloge narodu zlasti sedaj, ko se hočejo nekako utihotapiti. Dr. Černohorsky je zahteval, naj se v celi deželi začne agitacija zoper veleposestnike sosebno v to svrhu, da neplemeniti veleposestniški poslanci ne bodo glasovali za punktacijske predloge. Dr. Šamanek se je bavil z vprašanjem, ali zadostuje sedanja opozicija oziroma ali bi ne kazalo začeti še ostrejšo, ker dosedanja ne zadostuje. Narod je treba navdušiti za opozicijo in ga pripravljati za trenutek, ko bodo poslanci Dunaj zapustili. Privrženec socijalistične frakcije mladočeške stranke dr. Paxa napadal je strastno veleposestnike, dokazujoč, da bi bile češke manjšine izgovorjene, ako bi se posrečilo ustvariti nemško jezikovno ozemlje, kar je končna svrha punktacijam. Predsednik državnozbornskega mladočeškega kluba dr. Engel je povdarjal, da stoji za mladočeškimi poslanci narod češki in „ta ima močne pesti“. Nasvet veleposestnika Trakala glede punktacij ima namen, prevariti narod češki. — Shod je končno vzprejel resolucijo, s katero se je izrekel odločno

➤ Dalje v prilogi. ➤

zoper vse punkcacijske namere in s katero se pozivljajo narodni veleposestniški poslanci, naj se pridružijo mladočeškimi zastopnikom in naj se branijo izreči kakršno koli mnenje o predlogah glede delitve nekih sodnih okrajev.

Cesar na Ogerskem.

Šest dolgih mesecev ni cesar stopil na ogerska tla. Uzroki za to so znani. Preširno počenjanje ogerskih patrijotov ga je bilo užalilo. Ogerska vlada se je hudo trudila, da bi cesarja pregovorila, naj pride zopet na Oggersko, a doslej je bilo vse dotično prizadevanje brezuspešno. Sedaj pa je cesar se nakrat odločil, da pride za nekaj časa v Budimpešto. Kakšni so bili nagibi za to, ni znano, gotovo pa je, da je neresnično in lažljivo zavijanje madjarskih in židovskih listov, kateri trdijo, da je bila šestmesečna odsotnost cesarjeva iz Budimpešte le slučajna in da cesar ni imel nikakega povoda, da bi nalašč ne bil prišel. Da je imel cesar dovolj povoda biti razžaljen, smo že večkrat povedali, a je li velikodušno odpustil in pozabil, kar se je zgodilo, ali pa iz posebnih vzrokov prišel na Oggersko, tega sedaj še ne vemo.

Madjaronska prizadevanja.

Madjaronske stranke koreniti poraz pri zadnji deželnozborski volitvi v Zagrebu je začetek propadu sedanega sistema. To čuti tudi vlada. Zato jo je prešinil strah in kakor utopljenik, ki se lovi za peno, tako hoče izkoristiti vsako najmanjšo stvarico, da se vzdriži. Ker je moralnični efekt zadnje zmage opozicije v vsi deželi velikanski in se vlada boji, da bi pri deželnozborskih volitvah v prvem okraju v Zagrebu in v Draganići zopet pogorela, zato misli ti volitvi preložiti, čim dlje tem bolje. Opozicija je že vse priprave za ti volitvi izgotovila in bi mogla takoj stopiti v volilski boj. Ker je nova preložitev volitve nezakonita, pride ta stvar tudi v deželnem zboru v pogovor.

Vnanje države.

Atentat na ruskega carja.

Razni listi poročajo precej zmedeno o nekem atentatu na ruskega carja; vsa ta poročila so posneta po Londonskem „Standardu“ in Charkovskem uradnem listu. — „Standard“ piše: Ko je car na jug potoval, zbralo se je okolo Charkova več tisoč kmetovalcev, legli so na železniške relse in niso hoteli ustati, dokler ni prišel dvorni vlak. Vojaki so hoteli kmete pregnati, prišlo je do boja, pri katerem je bilo 15 vojakov ubitih in 42 kmetov deloma ustreljenih, deloma povoženih. — Da je to poročilo sila pretirano, se da kar otipati. Charkovski uradni list poroča, da so ob železniški progi nastavljeni vojaki s streljanjem naznanili bližajočemu dvornemu vlaku, da se ustavi, ker so bili zapazili, da relse niso v redu. Ko se je tir spravil zopet v red, kar se je zgodilo v nekaterih minutah, odpeljal se je zopet dvorni vlak. Preiskava je dognala, da nerednosti na tiru ni prouzročilo železniško osebje. — To je vse, kar se doslej vé. Charkovski uradni list izvestno ni hotel toliko povedati, kakor bi bil mogel, „Standardovo“ poročilo pa je tendenciozno pretirano, a da se bo kdaj izvedela popolna resnica, skoro ni verjetno.

Srbija in Bolgarija.

Glasilu napredne stranke srbske, „Videlo“, priobčilo je te dni senzacionalen članek pod naslovom „Koncentracija bolgarskih vojakov ob srbski meji“. Bolgarska vlada — tako pravi imenovani list — je za dan 13. maja odredila v utrjenem taborišču v Kuli koncentracijo 12 batalijonov pehote, 6 baterij in jednega polka konjikov, vkupe okolo 26.000 mož. Kula je od srbske meje oddaljena samo dva kilometra. „Videlo“ naglašja, da je mej država, mej katerima vladajo prijateljsko dobri odnosi, tako postopanje nenavadno in nelojalno. Koncentracije vojnih sil so bile sicer tudi že prej navadne ali v taki množini nikdar. — Ta članek obuja splošno zanimanje tembolj, ker ga ne bodeta mogli prezreti ni srbska niti bolgarska vlada. Kakor se sodi, zahtevala bo srbska vlada diplomatičnim putem pojasnila, čemu je bolgarska vlada to koncentracijo odredila.

Nemški državni zbor.

Nemški državni kancelar Caprivi zagovarjal je v zadnji seji vojnega odseka državnega zbora svojo vojaško predlogo in mej drugim rekel: Na trojno zvezo se ni zanašati, ker tudi, če se obnovi, ne bo nikdar več taka, kakršna je sedaj. V Avstro-Ogerski bi se razmerje mej narodi prav lahko moglo premeniti in iz tega bi trojni zvezi nastale velike ovire. V Italiji je javno mnenje neprijazno trojni zvezi, v gorenji Italiji iz sovraštva zoper Avstrijo, v južni Italiji iz naklonjenosti k Franciji, povsod pa tudi iz gospodarskih razlogov. Mogoče je, da Italija ne bo več pristopila trojni zvezi. — Te besede so dokaz, da kako slabih nogah stoji trozveza, a tudi dokaz za to, da nemška vlada ni prezrla akcije zoper trozvezo, katero so v delegaciji začeli Mladočehi in južni Slovani.

Dopisi.

Iz Rima, 26. aprila. [Izv. dop.] (Razne novice.) Preveč bi bilo, ako bi hotel natančno popisati vse male in velike dogodbe slavnostnih dni,

našteti vse obiske nemškega cesarja in vse prilike za ovacije, katerih Rimljani niso porabili. Cesar Viljem tudi prav dobro vé, da se Rimljanom ni pri kupil; vračajoč se iz Vatikana v Kvirinal, rekel je bajé svojemu spremljevalcu, državnemu tajniku Marschallu: „Vesela bodiva, da nama Rimljani ne zvižgajo.“ — Včerajšnji dan je bil najbolj zanimiv izmed vseh slavnostnih dni. Turnir, kateri se je priredil, je bil prav zanimiv, obleke vitezov so bile res krasne in bogate in takisto tudi oprava konj. Mnogobrojno zbrani gledalci so bili kar očarani in vse je izreklo jednoglasno sodbo, da je jedino ta prizor bil vreden časa in truda. Po turnirju jezdil je dvor s spremstvom skozi najobljudeneje ulice k Kvirinalu, za njim pa vsi sodelavci pri turnirju v svojih kostumih. Zvečer je bila tudi najlepša razsvetljava Tibere, trga sv. Petra, Kupole itd., in sicer s pomočjo električne luči z grada sv. Angela. Gledalci, kateri so se po ulicah kar trli, so bili z razsvetljavo jako zadovoljni. Danes popoldne zaključile so se slavnosti z „otročjo igro“. Okoli 14.000 kolikor mogoče uniformiranih učencev iz raznih šol, razdeljenih po zavodih, je marširalo s puškami in palicami ali pa brez njih na Kvirinal pred kraljevsko palačo, da bi se pokazali nemškemu cesarju. Nadobudni mladiči tega smotra niso dosegli, ker se je tedaj nemški cesar mudil v Alban-skem gorovju in v tamošnjih kastelih. Kaj so učenci drugega dosegli, ne vem, ali hekatombe se pripravljajo. — Nemški cesar je podelil kardinalu Rampolli kordon reda črnega orla. Rimski časniki sodijo, da je kardinal postal prijatelj trozveze in zato dobil to odlikovanje, čuje pa se tudi, da je bil Rampolla odlikovan le ker je zanj govoril papež. Kralj Umberto in kraljica Margarita sta darovala pol milijona lir za sirotišnico, v katero bo vzprejemati samo delavske sirote. — Še nekaj! V Rimu živeči nemški umetniki so se predstavili cesarju Viljemu in ta jim je mej drugim rekel: Želel bi, da pride čim več nemških arhitektov v Rim. Tu bi se mogli kaj naučiti in potem bi tudi Berlin lepše izgledal. Moderna nemška arhitektura ni vredna čisto nič. Od Niederwaldskega spomenika, kateri moja žena primerja „kuli“, pa do Berolinskih hiš je vse pravi uzorec narodnega neukusa. — Ko bi Nemci imeli nekoli samospoznavanja, bi vedeli, da to ne velja samo za nemško arhitekturo, ampak sploh za vso nemško umetnost.

Iz Gorice, 26. aprila [Izv. dop.] (Tiskovna pravda „Nove Soče“. — Pristna slika zmagonosnega tožitelja, dopisnika „Tagespošte“, c. kr. prof. Babscha.) „Slov. Narod“ od ponedeljka objavil je kratko poročilo o tiskovni pravdi prof. Babscha na tukajšnji realki proti uredniku „Nove Soče“. Ker je ta pravda velike važnosti z ozirom na naše razmere, dovolite mi o njej še nekoliko besed.

Porotniki bili so sami Lahi, mej temi nekateri naši odločni nasprotniki. Načelnik porotnikov bil je conte Valentinis Eugenio, predsednik „Lege Nazionale“ v Tržiču. — Laški časopisi so že devet mesecev pripravljali javno mnenje v korist velikonemškemu profesorju Babschu, napadali in smešili „Novo Sočo“ in tudi zatoženčevega zagovornika, dičnega dr. Laginjo iz Pulja. Vsa židovska naselbina in vsa irredenta bila je na nogah — in storila je vestno svojo dolžnost.

Urednik „N. S.“ imel je poleg vsega drugega še to smolo, da je v inkriminiranih člankih bilo govora o „naših irredentovcih“, katerim gre Graška „Tagespost“ povsod na roko s svojimi hujskajočimi dopisi proti Slovincem. Mislite si, kolika jeza se je kuhala v prsih naših „Legovcev“ proti zatoženemu uredniku, ki je mirno in hladnokrvno, a odločno in previdno branil svojo stvar.

Zanimanje za to pravdo bilo je velikansko. Naši „Legovci“ in „Corrierovci“ so si že naprej od veselja meli roke, ker pričakovali so z neko gotovostjo, da bo moral urednik najmanj pol leta kašo pihati v nezdravih prostorih pri sv. Antonu, kar bi seveda toli sovraženi „Soči“ zlasti pri sedanjih razmerah bilo na veliko kvar.

Pa tudi od slovenske strani bilo je zanimanje prav napeto. Prepričanje o resničnosti „Sočinih“ trditev je splošno; zato se je vsak Slovenec živo zanimal, kako konča ta pravda, ali pride resnica na vrh, ali ne. — Sicer pa moram reči, da tudi Italijani in Nemci skoro brez izjeme niso prepričani o — urednikovi krivdi in Babschevi nedolžnosti.

Pa tudi odvetnika dr. Graziadio Luzzatto in dr. M. Laginja budila sta splošno pozornost. — Prvi ima to veliko zaslugo, da je sin urednice zloglasnega „Corriera“; mož ni luč med juristi, a priden je ter nenavadno zgovoren, posebno v bombastičnih frazah, ki so namenjene za občinstvo. Slovenci so bili radovedni, ali porabi tudi to priliko, da se spozabi v svoji zgovernosti proti Slovincem. To se je zgodilo, ker postal je tako razžaljen, da ga je moral predsednik ustaviti in pozvati, naj ne žali narodnosti slovenske. Njegovi slovenski klijenti so si to dobro zapomnili...

Na dra. Laginjo so bili jednako radovedni vsi poslušalci brez razlike narodnosti, vsi so hoteli videti prvoboritelja isterskih Slovanov. Reči moram, da je napravil celó na najbolj zagrizene nasprotnike jako dober utis. Njegova mirnost in izbranost v izrazih imponovala je na vse strani.

Urednik je bil pripravljen na najhujše posledice. Zakulisni dogodki zadnjih dni so ga poučili, da so proti njemu in za rešitev pangermanskega Nemca delovali vsi mogoči in nemogoči stroji. Dejal je namreč v „N. S.“, da bi že deset slovenskih profesorjev bilo uničenih, ako bi se o njih znalo le desetino tega, kar o prof. B. To trditev trebalo je oslabiti, oziroma: ne pustiti, da bi tako prepričanje došlo do zmage tudi po tej pravdi. — Na urednika pritiskalo se je na razne načine, da bi se ognil pravdi, a postavljali so se taki pogoji, da je dejal: „Raje se pustim stokrat obsoditi in zapreti, nego da podpišem take pogoje ter da proti svojemu uverjenju proglasim prof. B. za vzor-moža. Naj gre stvar naprej.“

In tako je prišlo do obravnave, ki se je vršila dva dni, t. j. 21. in 22. t. m.

Urednik je bil zatožen dveh pregreškov: I., da je dolžil prof. B., da pošilja „Tagespošti“ strupene dopise proti Slovincem, s katerimi gre na roko našim irredentovcem. II. da je rekel o njem: to je mož, ki v Gorici nima vere in spoštovanja ter da je znano o njem mnogo prezanimivih a malo častnih prizorov.

Stvar je taka-le:

„Tagespost“ od 4. jun. 1892. prinesla je iz Gorice dopis pod naslovom: „Ein brutaler Ueberfall“, v katerem se je pretirano opisal napad par porednih dečkov kot surovo delo slovenskega fanatizma proti Nemcem in Lahom. Ta dopis priobčil je „Corriere“ takoj 7. junija ter še od svoje strani dostavil nove napade na slovenske okoličane, na slovenske prvake in še posebe proti „Novi Soči.“ Urednik „Nove Soče“ dobil je v roke neoporečen dokaz, da ta dopis je pisal prof. Fr. Babsch, ki je sicer že dolgo veljal kot dopisnik pangermanske Graške tetke. — Ta dopis je jako jezil Slovence. Pa tudi B. tovariši so bili nejevoljni na Babscha. Klub biciklistov poslal je celo „Tagespošti“ rezek popravek, ki je bil priobčen 10. junija in v katerem se je posebno odločno oporekalo trditvi, da nepomembnemu napadu pri Mirnu bi bil povod narodni fanatizem slovenskih okoličanov. — Umljivo je, da „N. S.“ ni molčala na vse te prigodke. Oglasila se je 10., 17. in 24. junija prav krepko. V zadnjih dveh številkah priobčene so bile tudi gori navedene žaljive besede, vsled katerih je došlo do pravde.

V ilustracijo naših sodnih razmer naj omenim, da je urednik „Nove Soče“ g. A. Gabršček celo uvodno preiskavo dovršil v slovenskem jeziku. Vse zapisnike narekoval je sam. Toda za sodno uporabo so morali biti vsi ti zapisniki preloženi na italijansko.

Predno na kratko poročam o nadaljnem toku obravnave, omenim naj par načelnih stališč zatoženca in zagovornika dra. Laginje. Zatoženec je izjavil, da bo govoril le slovenski. Zato je bilo treba — tolmača. Čujte! V deželi, kjer živi $\frac{2}{3}$ Slovencev in le $\frac{1}{3}$ Italijanov, treba je za Slovence italijanskega tolmača. — Tu se vidi, kakó prav je imel drž. posl. dr. A. Gregorčič, ko je krepko zahteval delitev porot po narodnosti — in kako krivo je imel minister Schönborn, ki je dejal, da to ni mogoče. — S tem, da je urednik govoril le slovenski, bil je jako na škodi, ker od vsega tega, kar je povedal, niti polovica ni prišla do ušes porotnikov. Kar se tiče praktične vrednosti, moral bi bil govoriti italijanski, da bi porotniki umeli njegova pri-povedovanja, ki so bila vseskozi zanimiva in za prof. Babscha naravnost uničujoča.

Dr. Laginja je pa sprožil zahtevo, naj sodni dvor povpraša porotnike, ali razumejo inkriminovane članke v izvirniku? Kajti porotniki morajo imeti „corpus delicti“ pred očmi in ne le slabe fotografije v podobi prevoda. Ljudski sodniki morajo umeti jezik zatočenega domačina. Da se zatoženec iz na roda, ki živi v veliki večini v deželi, preslišuje po tolmaču, to je popolnoma proti duhu zakona o porotah. — To načelo se je večkrat naglašalo. Protivil se je predsednik in pa žid dr. Graziadio Luzzatto. Sodni dvor ni ugodil zahtevi dr. Laginje, radi česar je ta naznanil pritožbo ničnosti. Uprasanje je načelne važnosti. Zato smo radovedni na izid.

Kar se tiče prvega dela zatožbe, je urednik ugovarjal proti trditvi, da je dolžil prof. B., da gre na roko našim irredentovcem s strupenimi dopisi proti Slovincem. Ta trditev se nanaša jedino le na „Tagespost“, katero je „N. S.“ hotela naslikati, kakošen da je ta list, pri katerem kot goriški dopisnik sodeluje c. kr. prof. B. Kdor čita „Sočin“ članek, mu je vsa stvar na prvi hip jasna. — Porotniki pa so potrdili tudi to „žalitev od strani „Nove Soče.“

Z ozirom na druge žalitve, da prof. B. v Gorici nima vere in spoštovanja, navedel je zatoženec celo vrsto fakt in zahteval, naj se pozove veliko veljavnih prič, ki bi bile potrdile vse „Sočine“ trditve.

Toda vse priče so bile odklonjene in to iz dveh razlogov: Prvič radi tega, ker vse priče bi povedale le svoje subjektivno mnenje, ki ni merodajno, tuli če se celo mesto ž njim zлага; drugič pa zato, ker bi dokazovale taka dejanja, ki so kaznjiva na zahtevo poškodovanih oseb. — Zaman se je urednik sklicaval na § 491., po katerem se obtoženi mora opirati na nečastna dejanja prof. B., ako hoče biti kazni prost. Sodni dvor ni dopustil dokaza resnice s fakti in pričami — radi česar je bila zopet oznanjena pritožba ničnosti.

Vkljub temu došlo je marsikaj na dan, radi česar prof. B. ni zadovoljen zapustil dvorane, če je bil tudi zmagovalec. Urednik mu je našteval lepo vrsto dejanj, katerih dokazati ni bilo pripuščeno, dasi so dokazi ležali deloma v aktih, deloma so bili podprti s pričami in splošnim javnim mnenjem.

Tako n. pr. došlo je v razpravo, da je prof. B. spisal knjigo „Die alten Germanen“, katero v uvodu imenuje „kritische Erörterung“, hvaleč se, da ga je stala silno veliko truda, itd. itd. Toda „Zeitschrift für österr. Gymnasien“ objavila je strahovito kritiko o Babševi knjigi, kjer je dokazano, da je B. celo knjigo prepisal iz stenografiški napisanih predavanj vseučiliškega profesorja na Dunaji. Celó silno veliko smešnih pogrškov, katere je stenograf napravil, popisal je B. v svojo „kritische Erörterung“. Kritika je tako uničujoča, da najbrže še ni bilo take, odkar se nemški piše in tiska.

Leta 1885. zagrešil je prof. B. še hujšo literarno tatvino. Goriški odvetnik dr. Bizzarro napisal je nemško študijo o morskem zdravšiču v Gradežu. Babš si izposodi rokopis, češ, da bo čital. Pa kaj stori? Gre in prepíše najlepše dele ad verbum, doda le še 22 vrstic, in pošlje pod svojim imenom kot feljton „Neue Fr. Presse“, ki mu je baje plačala „za trud“ in pota na lice mesta v Gradež jako izdatno svoto, dr. Bizzarro je pa gledal skozi preste. Toda še v onih 22 vrstah, katere je dodal iz svoje učene glave, bilo je toliko smešnih pogrškov, da ga je tedanja Goriška „Bassena“ silovito osmešila, za grdo tatvino pa neusmiljeno okrcala po prestih. Zakaj ni tožil takrat „skrunilce svoje časti?“ — Bizzarro rokopis bil je pridejan aktom. — Toda sodni dvor ni dopustil dokaza resnice o nobenem teh fakt, dasi sta znana vsakemu Goričanu, ki se količkaj zanima za javno življenje in dasi je prof. B. na podlagi tega zgubil ves ugled v mestu. — Ker se ta dokaz ni dovolil, je bila tudi naznanjena pritožba ničnosti.

Prišlo je dalje na dan, da je prof. B. dobil od kolege prof. Ravalica zaušnico zaradi besed: „Verfluchte italienische Bagage“, na kar ga je potem še za odpusčanje prosil. — Sodni dvor ni hotel pozvati prof. Ravalica za pričo.

Dalje se je razpravljalo v Gorici splošno znan dogodek, kakó je prof. B. l. 1887. vrgel pri maturi sedmošolca Frommerja, ki je trdil, da ga B. ne more videti. Frommer je res padel, pozneje je znorel

in umrl. — Stvar se je preiskovala celó pri ministertvu, a se je potlačila in končala le s tem, da je B. dobil strog ukor od ministerstva. — Sodišče ni dovolilo, da bi se ta bridka zadeva na novo preiskovala, ker je bilo mnenja, da je disciplinarna preiskava zadoščala in da so za nas veljavni le njeni uspehi, ne pa to, kaj je resnično ali neresnično. — Tudi tu torej ni bilo mogoče spraviti resnice na površje.

Drugi dogodkov, katere je urednik navajal v svojo obrambo, naj ne omenjam, ker sem itak postal že veliko preobširen. Saj je že iz tega, kar sem povedal, razvidno dosti zanimivosti za vsakega narodnjaka in jurista. Ako bi bile došle vse priče, nastal bi v resnici „škandalozen proces“, kakoršnega so se vsi tukajšnji Nemci bali, češ, da bodo po njem vsi osramočeni. Takega procesa so se očitvidno bali tudi drugi krogi in nekateri veljavni možje utegnili bi jako kompromitovani zapustiti dvorano, kajti s kontra-pričami bilo bi jim pred vsem svetom dokazano, da so ob različnih časih jako različno govorili o prof. B., katerega zdaj z vsemi štirimi branijo, ker ga braniti morajo, kajti — Nemec je v Gorici potreben. Za Slovence bi se nihče ne bil potegnil, pač pa bi vsi isti stroji, ki so sedaj B. branili, bili v živahnem gibanju proti njemu. V takih razmerah živimo.

Obsodbo ste že naznanili. Ako obvelja, bodo vsi stroški znašali okolu 800 gld.

Iz Gorice 28. aprila. [Izv. dop.] (Porotna obravnava proti Podgorcem.) Včeraj popoldne je končala tridnevna obravnava proti šestim Podgorskim mladeničem radi težkega telesnega poškodovanja. Predsedoval je sodnijski svetovalec Flegar, votanta sta bila pristava Dell' Ara in dr. Cristofolletti; državni pravnik Canevari tožitelj, glavnega poškodovanca Josipa Stolfo, knjigovodjo pri tukajšnjem trgovcu Spiridijonu Skertu, katerega Slovenci še zmirom podpirajo, je zastopal žid dr. Graziadio Luzzatto; obtožence pa dr. Josip Tonkli. Dvorana je bila vse tri dni natlačeno polna goriških Lahonov in čifutov.

Povod zatožbe je sledeči: Dne 29. novembra 1891 se je ustanovila nova grupa zloglasnega irredentovskega društva „Lega nazionale“ v Ločniku, katere slavnosti so se udeležili vsi italijanaši Goriški. Pri povratku v Gorico šli so nekateri teh udeležencev skozi Podgoro, kjer so se ustavili v neki krčmi; tam so začeli vikati in na vse grlo kričati: Mostros di sklafo, figuri porkis itd. Nekateri Podgorski fanti prepevali so v drugi sobi slovenske pesmi ter se čutili radi takega nesramnega in neotesanega psovanja njih narodnosti razžaljene, kajti tudi slovenska krinivoda. Ko so se irredentarski provokatérji iz krčme oddaljili, šli so kmalo za njimi tudi Podgorci. Bilo je tako temno, da niso na korak mogel človeka spoznati. Mej tem so prileteli za Lahoni nekateri kamni, od katerih je jeden Josipa Stolfo na očesu poškodoval. Kdo je kamenje metal, je radi velike teme zanesljivo dokazati nemogoče.

Radi teh dogodkov bila je že 14. septembra 1892 pričela obravnava pri okrožnem sodišči, katero je slednjič izreklo, da ni kompetentno v tej zadevi soditi ter je prepustilo stvar porotnikom.

Mej porotniki sta samo dva Slovence. Zatoženci so se dobro branili in dokazovali, da niso krivi, a kaj se hoče, ker njih priče se večinoma niso dopustile; mej tem, ko so bile poškodovancu vse navedene priče dovoljene, mej njimi večina delavk v papirnici. Nobena poškodovančevih prič ne more nič pozitivnega dokazati, tudi se njih izpovedi ne strinjajo. Tu bodi omenjeno, da so vse ženske priče prišle k obravnavi v popolnoma novih oblekah, vse so nosile ostentativno kot ovratni kinč italijansko zvezdo, jedna se je še celo z marjeticami igrala. Izpovedale niso nič novega, kar bi ne bil že pred poldrugim letom židovski „Corriere di Gorizia“ v tej zadevi pisal. Tudi se je več mlajših ženskih prič pred in po zaslišanji intimno razgovarjalo z navzočim reportérjem omenjenega čifutskega lista. Od govorov moških prič omenjam samo izrek nekega Gregoriga, kateri je rekel zatožencem, da so vsi „birbanti“, na kar mu je jeden zatožencev odgovoril, da ne ve od nobenega nič slabega in ako so oni birbanti, je on figura porca. Predsednik opomni zatoženca, da se tako ne sme govoriti, ker bi ga drugače moral kaznovati, priči pa ni ničesar očitil.

Po dokončanem zaslišanji prič je govoril državni pravnik tako rezko proti Slovincem, da je

vse strmeló. Priporočamo tega gospoda dotičnemu ministru za novo odlikovanje, našim državnim poslancem pa kar najtopleje za prihodnjo sesijo. Zastopnik tožitelja je po navadi prazno slamo mlatil; branitelj je storil kar je bilo v njegovi moči.

Ob 7. uri zvečer razglasila se je naslednja obsodba, o kateri sem že včeraj na kratko telegrafično poročal in s katero se obtoženci po §§ 152. in 156. a) kaz. zak. obsodijo: Ivan Stanta in Josip Perko po 2½ leti težke ječe; Josip Čibej in Fran Hvalič po 2 leti; Josip Terpin in Petar Benini po 18 mesecev in vsi po jeden post vsake tri mesece ter v povrnitev škode in sodnih stroškov.

Obsojeni ulože pritožbo ničevosti, ker se jim veliko navedenih prič ni dopustilo in ker porotniki niso bili slovenskega jezika zmožni.

Ako bi povedal, kako se v Gorici sodi o tej pravdi, tedaj bi ta številka ne zagledala belega dne.

Iz Celovca, 27. aprila. [Izv. dop.] (Dom družbe sv. Mohorja.) Ker imamo vreme za zidanje letos kakor nalašč, raste stavba družbe sv. Mohorja prav veselo na viš. — Kakor se zdaj kaže, je družba pač prve in največje težave prestala. Z našimi mestnimi očeti, ki so v svoji strasti in iz strahu pred Slovenci skušali vso stavbo za leta zavleči ako ne popolnoma zaprečiti, je zdaj stvar tako daleč urejena, da ne delajo družbi nobenih sitnostij več. — Stavbeni mojster in arhitekt Madile, jako spreten in v tej stroki sedaj prvi v Celovcu, vodi po večini sam delo, katero nadzoruje c. kr. deželne vlade inženir Gruber, ki je napravil tudi vse potrebne načrte. Stavba bode monumentalna in izvršena v modernem baroknem slogu v dvakot ter se bode raztezala v tri ulice, in sicer s čelom proti jugu v takomenovano Ringstrasse, proti vzhodu v kasarnske, in proti zahodu v šolske ulice. V parteru bode na levi strani od vhoda tiskarna, na desni knjigovoznica in pisarni ravnatelja in poslovodje, v prvem in drugem nadstropju se pa prirede elegantna stanovanja s popolnim komfortom. Na pročelje hiše namerava dati družba napraviti tudi lep kip sv. Mohorja in Fortunata, ki bode izklesan iz belega marmorja in visok 2½ metra ter je našemu vrlemu umetniku in kiparju gosp. Al. Progarju že naročila napraviti potrebno skico.

Prihodnji teden dovršeno bode že skoro po večini prvo nadstropje in ako ostane vreme ugodno, bode vsa stavba v kakih 4. ali 5. tednih brez dvojbe pod streho, ker dela zdaj na njej nad 100 zidarjev in drugih pomočnih delavcev. Vse delo mora biti do srede meseca novembra popolnoma končano in prihodnjo spomlad preselita se, ako Bog dá tiskarna in knjigovoznica iz sedanjih tesnih v primernejše lepše prostore v novo hišo. Vsa stavba s kupljenim prostorom vred in raznimi popravami na stari hiši v ozadji, katera se bode porabila za skladišča, stala bode blizo 130.000 gld., sezidana pa bode na jednom najlepših prostorov, kar jih mesto premore.

Veselo je videti, kako vse miglja pri delu, ali še veseleje je opazovati tukajšnje Slovence in one iz okolice, s kakim zanimanjem da zasledujejo vsi gradenje tega vseslovenskega „Narodnega doma“. Kdor se le količkaj čuti domačina in Slovenca in ve soditi, kakega pomena da je družba sv. Mohorja za naš slovenski narod, ta zahaja prerad in pogostoma na stavbeni prostor in z nekakim posebnim navdušenjem diha, stoječ pred tem narodnim tempeljem, že sedaj vse bolj in bolj ponosno in prosteje, proseč Boga, da bi delo milostno spremljeval ter ga konečno dovedel do srečnega završenja. Tudi naši nasprotniki so se že bolj omehčali ter se zdaj kaj laskavo izražajo o stavbi, ker jim imponira in vidijo, da bode ta hiša, akoravno slovenska, vendarle služila tudi mestu samemu v kras.

Možje pa, ki so položili temelj tej dični in prekoristni družbi, počivajo sicer že dolgo vrsto let v hladni zemlji, ali njihova imena so in ostanejo zapisana v srcih vseh Slovencev. Anton Martin Slomšek, Andrej Einspieler in Anton Janežič, ta trojica je prva položila temeljni kamen družbi in s tem tudi sedaj vspenjačemu se narodnemu domu vseh Slovencev. In če tudi smo Slovenci sedaj še razkosani na več dežel, v družbi sv. Mohorja smo spojeni v jedno telo in v tej slavni družbi imamo našo zjedinjeno Slovenijo tako, kakor si jo za sedanje čase lepše misliti ne moremo.

Da pa je prišla družba sploh do svojega lastnega doma, za to imajo v prvi vrsti in največje zasluge vstrajno delujoči gospodje poverjeniki, za njimi pa sedanji neutrudljivo delavni odbor, izmed katerega mi je pred vsem pohvalno omeniti dveh mož, ki najdalje pri družbi aktivno delujeta in ki se posebno ter nesebično trudita za nje prosep. Ta dva sta za vse lepo in dobro vneti stolni kanonik in podpredsednik družbe, uzorni rodoljub, prečastni gospod Lambert Einspieler in sedanji ravnatelj in blagajnik družbe gospod Simon Janežič, brat pokojnega ustanovitelja in prvega družbinega tajnika Antona Janežiča. Slednji je posebno kot blagajnik tako vrlo na svojem mestu, da bi mu bilo prav težko dobiti vrstnika. Vesten na vse strani in goreč le za blagor družbe, šteti vsestransko, kolikor je sploh mogoče.

Nadejamo se in pričakujemo, da bode spremljal družbo tudi v bodoče blagoslov Božji, da ne bode nazadovala, pač pa še vedno napredovala. Žal, da letos od napredovanja ne bomo mogli govoriti. Kakor čujem, štela bode družba to leto precejšnje število udov manj proti preteklemu letu. Mislim, da je temu kriva le lanska slaba letina. Pa tudi nesrečni bratomorni boj, ki se če dalje huje bije v sredini Slovenije in se je začel raztezati celo že po deželi, upliva več ali manj tudi na to stran, in tako trpi brez dvoma pri tem nepotrebnem prepiru še dobra stvar — po nedolžnem. — Upajmo torej, da bode prihodnje leto popravljen, kar je bilo letos pokvarjeno. V to pomozi Bog in sreča junaška!

Domače stvari.

— (Uzoren katehet) mora biti tihi gosp. Eržen, ki na naši nunski dekliški šoli razlaga v nemškem jeziku krščanski nauk. Kakor se nam poroča, je namreč pred par dnevi prekinil hkrati svoje predavanje, pozvavši učenke slovenski, da naj mu naštejejo slovenske liste. Ko je prišla vrsta na „Slovenski Narod“, tedaj pa je klical uzorni g. katehet nad nas grom in žveplo, češ, da je naš list skrajno brezbožen, katerega je greh citati in kar je takih pogrehtih ljubeznivosti še več. — Beležeč ta junaški čin, opozarjamo g. kateheta le na to, da njegovo izvestno silno pošteno postopanje ni pedagogično, kajti neprevidno je kazati mladini prepovedani sad, ker stoprav potem rada sega po njem, zategadelj dvomimo tudi, je li bo imela kaj uspeha g. Eržera šolska reklama za „Slovenca“ in „Domoljuba“. — Sicer je pa ta prigodek nov dokaz, kako — nepotrebna bi bila v Ljubljani posebna narodna dekliška šola.

— (Tretji glasbeni večer) koncertnih mojstrov gg.: Karola Hofmeistera in Hanuša Baudisa bode 2. maja v dvorani starega strelišča ob 8. uri zvečer z jako bogatim in zanimivim programom. Gospodična Ana Šuklje, učiteljica „Glasbene Matice“, ni le obljubila iz prijaznosti sodelovati, ampak je za ta večer dala na razpolaganje tudi svoj lepi klavir Bösendorferjeve firme. Jednako je tudi gospod prof. dr. Lovro Požar obljubil za porabo na koncertnem večeru svoje dragocene ameriške kotalne orglje. Ker bo razven tega tudi gospod A. Razinger in damski zbor sodeloval in bo obsegal vsopred, katerega bomo objavili v jedni prihodnjih števil, večinoma jako zanimive novosti, zamoremo že danes našemu častitemu občinstvu ta koncertni večer, kateri obeta mnogo glasbenega užitka, prav toplo priporočati.

— (Majski advancement.) V c. in kr. vojski in sicer v polkih, ki se popolnjujejo izmed Slovencev, so bili imenovani: polkovnik Ferdinand Sluka poveljnikom pešpolka št. 87; podpolkovnik Štefan baron Bilek polkovnikom pri pešpolku št. 97; za podpolkovnike so imenovani majorji: Jos. baron Schmidburg (pešpolk št. 97), Karl baron Braun (7), Alojzij Laube (lovski bat. 27); — za majorje so imenovani stotniki: Avgust Konschegg (17), Franjo Lanjar (87) Ivan Polajner (97), Anton Fejer de Bück (97); za stotnike I. vrste so imenovani stotniki II. vrste: Ernest Fanning (17), Ivan Flanagan (87), Gustav Seydl (87), Alfred Czek (97), Viktor Nickerl (97), Oton vitez Kissling (17), Makso Winkler (7), Ludovik Hirschal (97), Jos. Bučar (101); — za stotnike II. vrste so imenovani nadporočniki: Fran Egarter (7), Fran Jary (87), Vilibald Wagner pl. Freyusheim (17), Aleksander Dini (97), Jakob Pirkner (47), Ivan Konschegg

(17), Emil baron Vecsey (87); za nadporočnike so imenovani poročniki: Klemens pl. Eggendorfer (17), Rikard Hussa (7), Julij Münster (87), Karl Leisner (7), Artur Gruber pl. Rehenburg (17), Albert Malalan (87), Pavel vitez Benesch (7), Gustav Panzner (87), Josip Kruckenhauser (17) Roman Niché (17), Adolf Tambornino (17), Josip Nadler (47); — Za poročnike so imenovani kadetje: Viktor vitez Rodakovski (97), Frid. grof Neuhäus (7), Karl Tescher (47), Evg. Marin (7), Jurij Rakič (97), Oskar Hauer (47), Jurij Čumpelik (47), Viljem Sieghartner (47), Mirko Skabrot (97), Ferdo Tomanič (97), Karl Ginzkey (97), Frid. Mazuran (17), Fr. Mark (7), Rudolf Fitz (87). Pri lovskih bataljonih so za stotnike I. vrste bili imenovani stotniki II. vrste: Karl vitez Machalicky (27), Josip Reichler (9), Ivan Jaske (27), L. Blechinger (20), Hugon Baumer (27), Karl Kreiner (8), Karl baron Crailsheim (9); za poročnike so bili imenovani kadeti: Karl Hajek (8), Karl Horak (8). — V rezervi so bili za poročnike imenovani kadeti: Karl Frič (pešpolk št. 87), Franc Pacal (8), Adolf Pauser (17), Ludovik Zavodnik (42), Karl Knaflič (7), Ludovik Krausz (87) in Albin Hopfgartner pri topničarski diviziji št. 5. — Stabni nadzdravnik dr. Stangl v Ljubljani je imenovan štabnim nadzdravnikom I. vrste in premeščen v Budimpešto, na njegovo mesto pa pride štabni nadzdravnik II. vrste dr. Leopold Ficker. Nadzdravnik dr. Krall pri pešpolku št. 17 je imenovan polkovnim zdravnikom II. vrste; načelnik vojaškemu skladišču v Ljubljani oficijal Jos. Andreas je imenovan upraviteljem. — Pri c. in kr. mornarici so bili imenovani za fenribe pomorski kadetje Anton Dolenc (znan kot pisatelj zanimivega potopisa okolu sveta v lanskem „Lj. Zvonu“), Ivo Ploj in Adalbert Gertscher.

— (Ljubljansko prostovoljno gasilno društvo) ima jutri svoj redni občni zbor v mestni dvorani. Na dnevnem redu je poročilo o delovanju društva v preteklem letu, poročilo društvenega blagajnika in blagajnika bolnišnega podpornega društva, prisega novo ustopivših članov in pa posamezni nasveti gasilcev.

— (Občni zbor zadruge Ljubljanskih pekov in kolačnikov) vršil se je včeraj popoldne v mestni dvorani pod predsedstvom načelnika g. Föderla. Račun in poročilo združnega starešinstva se brez razgovora odobrila. G. Föderl izjavi pred volitvijo, da bi rad odložil mesto načelnika, ker mu vsled mnogih družih poslov časa primanjkuje. Zbor sklone, da naj Föderl, kateri je doslej zadrugo tako uspešno vodil, še nadalje ostane načelnikom, čemur zborovalci odobravajo jednoglasno pritrdi. Gosp. Föderl izjavi na to, da prevzame zopet predsedstvo. Pri volitvi združnega starešinstva je bil izvoljen g. Ivan Kos, drugi pa niso dobili nadpolovične večine in je bilo treba ožje volitve. Tudi pri tej ni nikdo kandidatov dosegel večine, tako da je izjavil obrtni komisar, da bode mestni magistrat sam kot obrtna oblast imenoval petega člana združnega odbora. V razsodišče izvoli se mestog. Kremžarja, ki je obrt odložil, g. Ivan Žagar, na kar se zborovanje sklone.

— (Pomočniški zbor kovinske zadruge v Ljubljani) ima svoj občni zbor v nedeljo 30. t. m. ob 2. uri popoldne v salonu g. Hafaerja pivarne z nastopnim vsopredom: 1. Nagovor načelnika, 2. Razni nasveti, 3. Ustanovitev bolniške blagajne in volitev nje odbora. Zaradi posebne važnosti tega zbora vabi vse p. n. g. g. pomočnike kovinske zadruge na polnoštevilno udeležbo najuljudneje Odbor.

— (Zadruga pleskarjev in sobnih slikarjev) ima svoj občni zbor v torek 2. maja t. l. ob 6. uri zvečer v gostilnici pri Lozarju (Lenčtova hiša) na sv. Jakoba trgu. Na dnevnem redu je poročilo načelnika, račun, volitve in posamezni nasveti združnih članov.

— (Bolniško in podporno društvo pomočnih uradnikov za Kranjsko) imelo je dne 22. aprila t. l. pri „Lozarji“ svoj redni občni zbor, ki je bil vrlo dobro obiskan. Po običajnem pozdravu otvoril predsednik, proglasivši sklepčnost, zborovanje s tem, da poroča o najvažnejših, tekom leta v društvu vršečih se prigradkih. Glasom tega poročila je odbor lanskega občnega zbora naročil predružititi društvena pravila v zmislu

cesarske naredbe z dne 26. novembra 1852. leta (drž. zak. št. 253) in zakona z dne 30. marcija 1888. l. (drž. zak. št. 33), povoljno rešil. V ta namen sklicani prekoredni občni zbor dne 1. decembra 1892. je tako prenarejena pravila jednoglasno odobrila in vzprejel, na kar so se predložila pristojnemu oblastvu v potrjenje. Po odstranjenju nekaterih malenkostnih nedostatkov, o čemer bode sklepal današnji občni zbor, zadobila bodo nova pravila potrebno odobrenje. Kar zadeva število članov, se isto ni spremenilo: kolikor jih je izstopilo, toliko zglašilo se je zopet novih članov, ki so bili vzprejeti. S hvaležnostjo omenja govornik dalje visokega deželnega odbora in slavne kranjske hranilnice, ki vsako leto prihitita društvu z izdatnimi podporami v pomoč. Bodi jima še jedenkrat iz tega mesta najiskrenejša zahvala. Hvaležno priznanje gre dalje tukajšnjim dnevnikom, ki so vsikdar drage volje in brezplačno vzprejemali in objavljali društva tičoč se zadeve. Konečno izvršuje poročevalec še žalostno dolžnost, spominjaje se pokojnikov zadnje dobe: Josipa Maškeja in Ferdinanda pl. Kleinmayerja. Bodi jima blag spomin! — Vsled tajnikovega poročila, ki se s predstojecim zloga, je imelo društvo 23 rednih in 2 podporna člana. Odbor izvrševal je vestno izročene mu posle in v 14 sejah reševal tekoča vprašanja. Kar se tiče društvenega premoženja, imelo je isto glasom blagajnikovega poročila dohodkov 431 gld. 30 kr., izdatkov pa 140 gld. 54 kr., tedaj čistih dohodkov 290 gld. 76 kr. Stanje premoženja znaša koncem leta 1280 gld. 88 kr. Po odboru nasvetovano predružitje pravil vzprejel in odobrila je občni zbor jednoglasno. Na to vršila se je volitev v odbor. Kot taki so bili izvoljeni gg.: Anton Gutnik, predsednikom; Fran Kandare, njega namestnikom; Josip Hauptman, tajnikom; Josip Knez, blagajnikom; odborniki pa Oton Pelan, Jak. Prestor in Josip Tavčar. Konečno izrekla se je odstopivšim gg. odbornikom topla zahvala, na kar je predsednik zaključil zborovanje.

— (Banka „Slavija“) naznanja nam, da se bode letošnji nje občni zbor vršil dne 13. maja v Pragi. Iz števil, katere nam je njeno generalno ravnateljstvo o tej priliki priposlalo, posnamemo, da je lansko leto bilo za „Slavijo“ posebno srečno, kajti imela je 228.069 gld. 6 kr. dobička. Vsled tega bode se njenim zavarovancem, ki imajo po pravih pravico do dividende, odpisalo 10% premije. Tudi rezervni in poroštenveni fondsi so se izdatno pomnožili. — Ko prejmemo popolno letno poročilo, bode nam prilika obširneje spregovoriti o tem zavodu; za danes izrekamo le zadovoljstvo, da se Slovani zamoremo na zavarovalnem polju izkazati s tako velikim in tako sijajno uspevajočim zavodom.

— (Promenadni koncert.) Jutri ob 1/2 12. uri dopoldne igra vojaška godba domačega pešpolka v glasbenem paviljonu v „Zvezdi.“ V programu je mej drugim kot 4. točka Kindlov „potpourri iz čeških oper“.

— (Astronomična svetovna ura) razstavljena bode v mali dvorani filharmonijskega poslopja samo še jutri in v ponedeljek do 7. ure zvečer. Posebno zanimivo je ogledati si to zares izredno umetno delo ob urah, ko se razlaga obiskovalcem, namreč ob 10. in 11. uri zjutraj in ob 3. 4. 5. in 6. uri popoldne. Ker je razlaganje precej obširno, ne poteče dolgo časa mej posamičnimi razlaganji. Kdor še ni videl razstavljenih ure, naj ne zamudi prilike, ogledati si jo.

— (Vreme.) Zadnji dnevi izredno stanovitnega, suhega in vetrovnega aprila, ki je prouzročil prav občutno sušo, prinesli so nam toliko zaželjeni in potrebni dež. Včeraj deževalo je skoro ves dan in tudi danes je nebo še zagrmeno. Bil je res že skrajni čas, kajti od vseh strani čule so se tožbe o velikem pomanjkanju, katero je nastalo, ker je vsa rast zastajala.

— (Gozdskih požarov) je bilo tudi v poslednjem času toliko, da je težko, da bi se vsi zabeležili. Ni ga bilo skoro dneva, da ni gorelo tu ali tam. Velik požar je bil v Grintovcih, ki je trajal tri dni. Dalje je gorelo v gozdu „Rovt“ pri Škofji Loki, kjer je zgorelo kakih 15 oralov bukova in smerečevja, v gozdu „Šempoh“ pri Kranji, v gozdu „Voja“ v Bohinju, kjer je zgorelo kakih 30 oralov lesovja in v gozdu posestnika Hafaerja v Dorfarjih pri Škofji Loki. Skrajno suho in vetrovno vreme pospeševalo je še posebno gozdne požare in bode nastalo deževno vreme tudi v tem oziru uplivalo prav blagodejno.

Za prebivalce mest, uradnike itd. Proti težkotam prebavljenja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je uprav neobhodno potrebno domače zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“, ker upliva na prebavljenje trajno in uravnavno ter ima olajševalen in topilen učinek. Škatljica velja 1 gld. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrečno zahtevati MOLL-ov preparat, za znanje in varnostno znamko in podpisom. Manj od 2 škatljic se ne pošilja 3 (18-6)

Zahvala.

Blagorodni gospod Viktor Rozina, c. kr. beležnik in krajni šolski nadzornik Mokronoški izročil je podpisancu za revne šolske otroke 18 tretjih beril, 11 drugih beril in slovnice, 12 prvih beril in slovnice. 10 četrtih računnic in 2 tretji računici; poleg tega tudi mnogo raznovrstnih pisank in risank. Blagemu dobrotniku in prijatelju šolske mladine izrekam tem potem v imenu obdarovanih ubogih šolskih otrok najtoplejšo zahvalo z gorečo željo, da nam Bog nakloni še obilo taciš šolskih prijateljev.

Voditeljstvo ljudske šole v Mokronogu
dne 27. aprila 1893.

J. Ravnikar.

Tujci:

28. aprila.

Pri **Maličih**: Breda, Kohn, Horantz, Heinz, Weipert z Dunaja. — Ulčaker iz Trsta. — Kreinik iz Maribora. — Poitnig iz Gradca. — Klement iz Berolina. — Schuldes, Honack iz Brna. — Tellian iz Ljubljane. — Rumer iz Linca. — Hönigman iz Kočevja. — Prijatelj iz Ribnice. — Luppis iz Reke.

Pri **Slonui**: Krause, Spitzer, Soukup, Bienenfeld, Berger, Weiss z Dunaja. — Falabigl, M. horčić iz Trsta. — Butscher iz Kamnika. — Ovin iz Kranja.

Pri **bavarskem dvoru**: Hubwayer iz Gradca. — Vidra iz Opatije.

Umrli so v Ljubljani:

27. aprila: Erika Tjäder pl. Lilienfeld, kapitanova hči, 14 dni, Marije Terezije cesta št. 1, oslabljenje.

V deželni bolnici:

26. aprila: Tomaž Kermel, gostac, 65 let, nephritis.

V vojaški bolnici:

27. aprila: Jožef Rozina, infanterist, 24 let, škardatca.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
28. aprila	7. zjutraj	730.3 mm.	13.4° C	sl. zah.	d. jas.	10.00 mm.
	2. popol.	729.7 mm.	24.8° C	sl. zah.	obl.	
	9. zvečer	728.5 mm.	12.2° C	sl. zah.	dež.	dežja.

Srednja temperatura 13.5°, za 2.6° nad normalom.

Dunajska borza

dne 29. aprila t. l.

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 98.40	—	gld. 98.55
Srebrna renta	9.05	—	98.15
Zlata renta	117.30	—	117.35
4% kronska renta	97.10	—	97.20
Akcije narodne banke	983.—	—	982.—
Kreditne akcije	312.25	—	312.25
London	122.45	—	122.50
Srebro	—	—	—
Napol.	9.74	—	9.75
C. kr. cekini	5.78	—	5.78
Nemške marke	6.—	—	59.97 1/2

Tužnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem vest o smrti naše ljubljene soproge, oziroma matere in stare matere, gospe

Neže Kunc

katero je danes po kratki bolezni poklical Vsemogočni k sebi.

Pogreb bode v nedeljo dne 30. aprila t. l. popoldne ob 4. uri v Rovtuh.

Svete maše služile se bodo v mnogih cerkvah. Drago rajnko priporočamo v blag spomin in molitev. (494)

Rovte, 29. aprila 1893. l.

Tomaž Kunc, soprog.

Marija Vilhar, hči. **Evgen Vilhar**, zet.
Ljudmila Vilhar, vnukinja.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze sočutja o bolezni in smrti nepozabne soproge, oziroma matere

Ane Hafner

izrekamo tem potom častiti duhovščini, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, darovateljem epih vencev, posebno pa visokočast. gosp. župniku za njegov krasni nagrobni govor svojo najsrčnejšo zahvalo. (458)

Škofja Loka, 27. aprila 1893.

Zalujoči ostali.

Zahvala.

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja mej bolezni in o smrti, kakor za obilno udeležbo pri pogrebu dne 27. t. m. umrlega gospoda

Oskarja Suhadobnika

c. kr. davčnega pristava

izrekajo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, zlasti gospodom uradnikom v Logatci in gg. pevcem za gniljive žalostinke in za darovane vence najtoplejšo zahvalo (460)

V Logatcu, dne 29. aprila 1893.

Zalujoči ostali.

V več izbornih zaračunajočih in priprostitih natakarič, posebno sposobnih za letni engagement; — hišnin in kuharic z letnimi pričevali (za Ljubljano) priporoča najbolje (453) posredovalnica G. Flux, na Bregu 6.

Za prodajalnico duhana in kolekov (trafiko)

se takoj sprejme ne premlada (399-3)

ženska

slovenskega in nemškega jezika zmožna. — Natančni pogoji izvedo se pri upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

Dr. Ivan Voves

deželni okrožni zdravnik v Radovljici

naznanja, (440-3)

da je nastopil svoje mesto.

MARIJINA KOPELJ

po leg Prul

otvorila se bode v ponedeljek, dne 1. maja.

✦ Naročila za kopanje ✦

v lesenih in kamenitih banjah se tudi sprejemajo.

K obilnemu obisku vabi najuljudnejše

Josipina Ziakowsky.

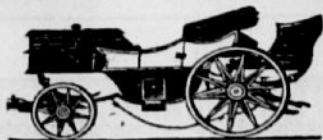
(455-1)

Maščobo

za vozove, usnje in kopita, karbolineum, olje za kmetijske stroje in vse druge smolne proizvode najboljše kakovosti in po najnižjih cenah priporoča (324-10)

H. WEBER

v Ljubljani, Šelenburgove ulice šte. 6.

Svojo zalogo

raznovrstnih voz

s streho in brez strehe

itd., lično in trpežno izdelane, priporoča čast. duhovščini in slavnemu občinstvu trdka

Fran Šiška

izdelovalec voz

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 6.

✦ Naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. (447-2)

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1892.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v **srednjeevropskem času.**

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 6. uri 38 min. zjutraj osebni vlak na Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.

Ob 11. uri 55 min. popoldne osebni vlak na Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.

Ob 4. uri 21 min. popoldne osebni vlak na Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Inomost, Pariz, Linc, Ischl, Budejovice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Prago, Karlove vare, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždani, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linca, Ischlja, Ljubna, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontablja, Trbiža.

Ob 9. uri 27 min. zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontablja, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 15 min. zjutraj v Kamnik.

„ 2. „ 10 „ popoldne v Kamnik.

„ 7. „ 00 „ zvečer v Kamnik.

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 35 min. zjutraj iz Kamnika.

„ 11. „ 06 „ popoldne iz Kamnika.

„ 6. „ 20 „ zvečer iz Kamnika.

Srednje-evropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minute naprej. (12-92)

Hiša na prodaj.

Hiša št. 16 v Kurji vasi, cenjena 8500 gld., proda se iz proste roke. — Hiša je pripravna za restavracijo, ker leži pri novi dolenski železnici.

Več se izve pri posestniku gospodu **Franu Mostar-ju.** (419-8)

Ravnokar izišla je knjiga:

Kmetijsko gospodarstvo.

Prilročna knjiga za praktične gospodarje.

Spisal

Viljem Rohrmann

pristav deželne poljedelske šole na Grmu.

Cena **50 kr.**, po pošti **55 kr.** in je na prodaj v knjigo-tržnici

IG. pl. KLEINMAYR & FED. BAMBERG
v Ljubljani. (452-2)

Zobni zdravnik

SCHWEIGER

stanuje (47-17)

v hotelu „Pri Maličih“

II. nadstropje, št. 25-26.

Ordinuje vsak dan od 9.-12. ure popoldne in od 2.-5. ure popoldne.

Ob nedeljah in praznikih od 10.-1. ure.

Najnovejše zobe, zobovja in plombiranje.

Za želodec.

(332-8)

Trnkoczy-jev

Cognac - grenčec

steklenica 50 kr., 12 steklenic 5 gld.

Slasten!

Učinkuje na želodec osvežujoče, krepilno, vzbuja tek in pospešuje probavo.

Dobiva se pri

Ubaldu pl. Trnkoczy-ju

lekarnarju v Ljubljani.

— Pošilja se z obratno pošto. —

Za želodec.

— (Nesreča v Tržiču.) Zadnjič smo poročali o nesreči, ki se je primerila v Tržiču pri streljanju na tarčo. Sodna preiskava, ki se je bila začela zoper bivšega župana g. Raithareka, je dosegla, da je napovedovalec v kritičnem trenutku stal za tarčo, česar pa nobeden strelcev ni vedel. Gosp. Raitharek je zadel v tarčo, krogla jo je prebila in zadela za njo stoječega moža, a ranila ga je, kakor so izpovedali zdravniki, samo na roki in prav lahko na pljučah, tako da bi bil gotovo okreval, da ga ni od strahu zadela kap, vsled česar je obležal mrtev na lici mesta. Sodna preiskava zoper Raithareka se je ustavila, toda vsa dogodba ga je tako pretresla, da je par dni potem legel v posteljo in predvčeršnjim umrl.

— (Učiteljsko društvo novomeškega okraja) priredi v četrtek dne 4. maja 1893 v dvorani „Narodnega doma“ v Rudolfovem v korist društva in družbe sv. Cirila in Metoda zabavni večer s petjem, godbo, z igro „Blaznica v prvem nadstropju“ in plesom. Ustopnina: Sedeži po 50 kr. Ustopnice po 30 kr. Ker je čisti dobitek namenjen tudi družbi sv. Cirila in Metoda, se preplačila hvaležno vsprejemajo. Začetek točno ob 8. uri zvečer.

— (Iz Metlike) se nam piše: V noči od 27. na 28. t. m. ulomili so tatovi v prodajalnico trgovca Pibernika na Suhoru. Škode je do 400 gld. Sum leti na nekega klativiteza. — Hvala Bogu, sliši se s trga: Začelo je deževati. Živini nedostaje hrane, cent sena plačuje se po 3 gld. 66 kr. —

— (Prva osnovalna seja slov. akad. tehn. društva „Ilirija“ v Gradci) vrši se v soboto 29. t. m. v lastnem lokalu Burggasse št. 15. se sledečim vsprejemom: 1. Poročilo osnovalnega odbora, 2. volitve a) prvomestnika b) odbora, 3. vsprejem članov, 4. pozdrav novega prvomestnika, 5. volitev odseka, za poslovanje 6. slučajnosti.

— (Goriški „Sokol“) priredi jutri v svojih prostorih „pri Zvezdi“ plesno zabavo. Začetek ob 9 uri zvečer. Vstopnina za člane 50 kr., za nečlane 1 gld. Svirati bode Goriški orkester.

— (Novi šolski prostori društva „Sloga“ v Gorici) v ulici Barzellini so že gotovi in se bode poslopje blagoslovilo v ponedeljek dne 1. maja. Dva šolska razreda se preselita v najkrajšem času v novo poslopje.

— („Učiteljsko društvo za goriški okraj“) imelo bode dne 4. maja t. l. ob 9. uri predpolne v Gorici na slov. oddelku deželne kmetijske šole občno zborovanje z naslednim vsprejemom: 1. O pokončni pisavi. 2. Ustanovitev pevskega zbora. 3. Posamezni predlogi. K prav obilni udeležitvi uljudno vabi odbor.

— (Železniški most čez Sočo) na novi progi Tržič-(Monfalcone)-Červinjan bode do jeseni dogotovljen, ker so dela vsled ugodnega stanja vode izdatno napredovala. Most ima osem stebrov iz kamena, vrhni del bode pa iz železa. Stebri stoje po 50 metrov drug od drugega. Kamenje se mora precej daleč dovažati s Krasa. Ker je glavni del zidarskih zgradb pod vodo že gotov, bode zdaj delo hitro napredovalo.

— (Nov tarif.) Dne 1. junija 1893. stopi v veljavo novi tarif za osebni in pratežni promet mej postajami c. kr. avstr. državnih železnic in postajo Hall Steyrthal-železnice (via Steyr-Garsten.) Novi tarif obsega predručajene vožne ceste in nove določbe glede prevažanja otrok, zajedno pa stopi iz veljave istoimenski tarif z dne 1. junija 1892. Iz-tisi tarifa se dobivajo na dotičnih postajah c. kr. avstr. državnih železnic po 10 kr.

— (Hrvatska pesem.) V poslednjem koncertu glasbenega zavoda v Zagrebu izvajala se je najnovejša skladba Zajčeva, to je trilogija, v kateri je slavni skladatelj predložil napredek umetne hrvatske glasbe v zadnjih 35 letih. Prva doba obseza takozvane „Glokvinkje“ iz Gajeve ilirske dobe. Drugi del „Neuvelo cvieča“ obseza pesmi neumrlega Lisinskega, tretji del „Svježe cvieča“ pa starejše in novejša Zajčeve pesmi. Vse je povil skladatelj v krasen venec za zbor in samospelve s spremljevanjem orkestra. Vse oddelke vsprejelo je občinstvo z živahnim odobravanjem in je bil to res jako zanimiv koncert.

— (Razpisana služba.) Na četirirazredni ljudski šoli pri Sv. Vidu poleg Ptuja izpraznjeno je nadučiteljsko mesto, z dohodki IV. plač. razreda. Zahteva se tudi sposobnost za subsidijaren pouk v kat. verouku. Prošnje do 24. maja t. l. pri krajnem šolskem svetu Sv. Vid poleg Ptuja.

Prvo krono družbi sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Neuspeh madjarizacije.) Navzlic vsemu nasilstvu, ki je vporabljaljo Madjari proti nemadjariskim narodom in navzlic umetno sestavljeni statistiki prebivalstva vendar madjarizacija ne napreduje. Značilna je vest madjarskih listov, da v hontski županiji slovaški živelj prevladuje. Po izvestji šolskega nadzornika preosnovali so se učilnice v 14 občinah, kjer se je prej poučevalo madjarski in nemški, zdaj v slovaške šole. Madjarski časopisi vporabljaljo to v izgovor, da pritiskajo na primasa Vaszariya, naj uvede v slovaških občinah madjarske propovedi v cerkvah in tako pripomore raznarodovanju Slovakov.

* (Zapravljiv — dninar.) Da more navaden dninar v sedanjih težkih časih postati — zapravljiv, je skoro neverojetno. A vendar je tako. Dunajski uradni list naznanja, da je sodišče spoznalo 44letnega delavca Majerja za zapravljivca in mu imenovalo kuratorja. — Kako čudno se vendar svet preminja! Doslej so bili zapravljivci samo sinčki bogatih starišev, a o kakem delavcu se doslej še ni slišalo, da bi bil zapravljiv, zlasti ker v to treba v kvantitativnem oziru primeren dohodkov. Ako pa se navaden dninar popne tako visoko, da se more njegova poraba zaslužka zmatrati za zapravljanje, potem mora imeti posebne darove, da z malimi sredstvi veliko doseže. Kako nepravilna je vendar usoda: Mož, ki je poklican, da potrosi velikansko premoženje, se mora omejiti na zapravljanje neznatne mezde.

* (Hči polka.) Te dni poročila se je v Petrogradu gospodična Evgenija Semjonovskaja, hči Semjonovskega gardnega polka, s poročnikom Ridskim. Devetnajstletna nevesta ima svojo zgodovino. Pri odhodu iz Plevne našli so vojaki imenovanega polka v nekem jarku na pol mrtvo deklico, ki je imela okolu vratu na vrvi obešen turški zlat. V Drenopolji so ubožco oblekli dostojno in dr. Klerov vzel jo je v št. Štefan. Od tam prišla je v Petrograd, kjer jo je na stroške polka prevzel v odgojo urednik Popovicki. Krstili so jo po pravoslavnem običaju in sta ji bila botra dr. Klerov in vojvodinja Leuchtenberg. Obiskovala je pozneje zavod Nikolajski. Semjonovski polkovni očetje dali bodo svoji hčerki polka precej izdatno doto.

* (Električen umetalen ogenj.) Pri razstavi v Chicagu bode kazal Mr. C. Champion, elektriki na Pariškem umetniškem in obrtnem konservatoriji svojo najnovejšo iznajdbo, to je električen umetalen ogenj. Z raznobarvenimi malimi električnimi svetilkami, ki se vrte na razne načine, električnimi iskrami in večjimi svetilkami dosežejo se vsi efekti dosežanih umetelnih ognjev. Razloček je le ta, da se električni umetelni ogenj vedno lahko ponavlja brez novih stroškov. Tudi akustične efekte bode Champion posnemal z malimi balončki iz kavčuka, ki se razpokajo z velikim hropom. Za veliko fačado, predstavljajočo celo skupino, uporabilo se bode 180.000 malih in 3000 večjih svetilnic. Prve poskušnje za to novo iznajdbo obnesle so se prav dobro.

Književnost.

— Kmetijsko gospodarstvo. Učna knjiga za kmetijske šole, ob enem priročna knjiga za praktične gospodarje. Spisal Viljem Rohrmann, pristav deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu. Celje 1893. Tiskal in založil Dragotin Hribar. 8° Str. 129. Cena 50 kr., po pošti 55 kr. — Doslej še nismo izeli primerne knjige, iz katere bi se mogli tako dijaki strokovnih šol kakor tudi samostojni gospodarji korenito poučiti o elementih kmetijskega gospodarstva; zato pozdravljamo to izvrstno delo z največjim veseljem, ker zadostuje najstrožjim zahtevam ter more izdatno koristiti vsem sapersdujočim slovenskim gospodarjem. Primerno urejen pouk o kmetijskem gospodarstvu je težje spisati nego o kateri koli drugi stroki, zlasti če ga je prirediti za šolo in za potrebe praktičnega gospodarja, a g. Rohrmann je vse te težkote srečno premagal in nam v pričujočem delu podal izborni knjigo, s katero smemo biti zadovoljni. V tej knjigi najti je vse, kar treba vedeti pri kmetijstvu; vse je jasno in spretno razloženo tako da moremo to lepo natisneno delo najtopleje priporočati želeč, da bi se čim bolj razširilo.

— Podoknica iz Teharskih plemičev. Transkripcija za klavir. Priredil Karl Hoffmeister. — Podoknica iz Ipavčeve opere Teharski plemiči se je občinstvu jako omilila in splošno se sodi kot najboljša in najlepša točka celega dela. Izborni koncertni mojster in učitelj „Glasbene Ma-

stice“, g. K. Hoffmeister je to prelepo skladbo z znano spretnostjo priredil za klavir in izide njegova transkripcija že tekom prihodnjih dnij.

— „Popotnik“, glasilo zaveze slovenskih učiteljskih društev, prinaša v št. 8. nastopno vsebino: Razloček mej posamnim in skupnim poukom gledé na sredstvo in smoter. (I.) V. Korun; — Narečje ali dijalekt ter njegov pomen za ljudsko šolo, osobito za elementarni razred; — Raztrgan rokav; — Listi slovenskega učitelja-kolesarja; — Društveni vestnik; — Dopisi in druge vesti; — Raznoterosti; — Natečaji.

— Elegija. Napisala Kristijana Solvejga. Preštampano iz „Obzora“. U Zagrebu, 1893. Tisak Dioničke tiskare. Str. 39. Cena 25 kr. Ta duhoviti spis odlične hrvatske pisateljice, kateri je izhajajoč v podlistku Zagrebskega „Obzora“ obudil mnogo zanimanja, priporočamo jako toplo vsakomur, kdor se količaj interesira za hrvatsko literaturo.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Gorica 29. aprila. Dež. šolski svet je pod predsedstvom namestnika Rinaldinija sklenil, da srednješolski dijaki ne smejo več obiskovati sej obč. sveta ali sodnih obravnav.

Trst 29. aprila. V navzočnosti nadvojvode Karla Ludovika in soproge ter nadvojvode Ludovika Viktorja bila danes v morje spuščena ladja-križarka „Marija Terezija.“ Krst vršil se v navzočnosti nebrojne množice. Topovi so streljali, godba je svirala cesarsko pesem. Botra nadvojvodinja Marija Terezija odgovorila na nagovor admirala Sternecka z apologijo na cesarico Marijo Terezijo, rekši, da ta velja še danes za uzor.

Trst 29. aprila. V ponedeljek se bo vršila pri dež. sodišču obravnavo zoper A. Rascovicha in S. Bazzanello, ki sta tožena motenja javnega pokoja zaradi zadnjih demonstracij v „Politheama Rossetti.“

Dunaj 29. aprila. Včeraj dopoldne začelo deževati skoro v celi Avstriji, na Ogerskem, na južnem Nemškem, Francoskem in severnem Italijanskem. Suša naredila veliko škodo.

Neapolj 29. aprila. Cesar in cesarica kakor tudi kralj Umberto in kraljica bili pri vzprejemu in pri vseh izletih in obiskih navdušeno pozdravljeni. Cesar se izrekel jako pohvalno o italijanskih vojnih ladijah kakor tudi o moštvu.

Peterburg 29. aprila. Generalni pribočnik carjev, knez Dondukov-Korsakov, bivši guverner Bolgarske, unet Slovan, umrl v starosti 71 let.

Berolin 29. aprila. Državni zbor vzprejel zakon zoper oderuštvo vzlic odporu nekaterih strank.

Narodno-gospodarske stvari.

— Pogozdovanje Krasa. Komisija za pogozdovanje Krasa poslala je izkaz deželnega gozdnega nadzorništva o pogozditvah kranjskega Krasa l. 1891. Po tem izkazu se je: na novo pogozdilo: 129.581 ha ter za to porabilo 1,159.270 sadik črnega borovca, 760 sadik blatnega bora, 7500 smrekovih sadik, 1000 sadik gozdnega grahora, 2 kg smrekovega semena, 2 kg jelšovega semena; popravilo pa 11.70 ha ter za to porabilo 182.000 sadik črnega borovca, 1000 sadik blatnega bora, 6000 jelšovih sadik. Vкупni troški so iznašali 9841 gld. Dalje poslala je komisija za pogozdovanje Krasa poročilo c. kr. gozdnega svetnika Golla o nasadih, ki so se zvršili spomladi l. 1892. Novi nasadi od spomladi l. 1892. merijo 77.39 ha ali 134.51 oralov. Za te nasade porabilo se je 835.000 dvestletnih sadik črnega borovca in 5000 triletnih smrekovih sadik. Te sadike dobile so se iz gozdnega vrta v Gradišču pri Ljubljani brezplačno, le troške za izruvanje, za zvezanje in prevoznjo na železnico treba je bilo povrniti. Prevoznja po južni železnici ni nič stala. Za zasade se je izplačalo 3398 gld. 26 kr., torej 4 gld. 04.55 kr. za 1000 sadik.

— Planinska zadruga „Srednja vas“ v Bohinju, ki bode odselej poleg masla izdelovala tudi sir, dobila je od poljedelskega ministerstva podporo 400 gld., da si napravi poslopje za izdelovanje sira.

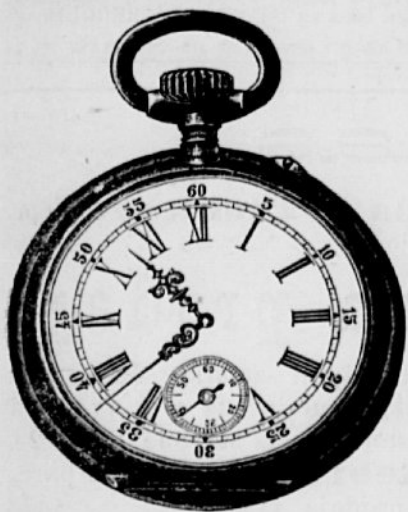
— Urejevanje Savinje. Namestništvo v Gradci izdalo je naredbo, kako bode izvrševati zakon o urejevanji Savinje od Mozirja do Celja.

— Železnica iz Krapine do hrvatsko-slovenske meje. Te dni vrši se politično-tehniški pregled za železniško progo, ki se bode gradila iz Krapine do meje in se bode nadaljevala po slovenskem ozemlju do Poličan, kjer se bode spajala z južno železnico.

Na prodaj je iz proste roke hiša št. 71 v Kostanjevici

na Zagrebški veliki cesti, s prostornim dvoriščem in gospodarskimi poslopi in z velikim vrtom, kateri bi se dal uporabiti tudi za stavbišče. — Hiša je jednonadstropna, zidana, z opeko pokrita, obsega v pritličju tri sobe, 2 kleti, shrambo in kuhinjo, v prvem nadstropju pa pet sob s shrambo in kuhinjo. Hiša je jako pripravna za gostilno in to tem bolj, ker se je že pred leti izvrševala v tej hiši gostilničarska obrt in ker je promet na Zagrebški veliki cesti jako živahen. Eventuelni kupec mogel bi tudi kupiti zemljišča, spadajoča k temu posestvu. — Opozarja se tudi na to, da nosi prvo nadstropje te hiše lepo najemnino.

Natančnejša pojasnila daje c. kr. notar Hudovernik v Kostanjevici. (445—2)

Prej **Fran Čuden** Prej
J. Geba. J. Geba.

— urar —

v Ljubljani, Slonove ulice št. 11
(Podružnica v Trbovljah)

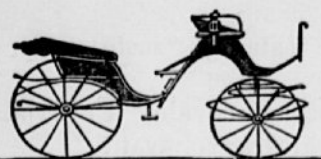
priloga sl. občinstvu ter posebno preč. duhovščini
svojo bogato zalogo

švicarskih žepnih zlatih, srebrnih
in nikelnastih ur, stenskih ur z
nihalom, ur budilnic, verižic, prsta-
nov, uhanov (194—11)

in vseh v to stroko spadajočih stvari po naj-
nižjih cenah.

Popravila izvršujejo se natančno pod poročtvom.
— Zunanja naročila se hitro izvršujejo po pošti.

Ceniki se vedno na razpolaganje zastoj in franko.

F. Wisjan

sedlar

v Ljubljani, Rimska cesta št. 11

priloga svojo zalogo

izdelanih in na pol izdelanih

„landauerjev“, koleselnov, pokritih in
na pol pokritih voz

iz izdeluje vsa v njegovo stroko spadajoča dela po najlepšem slogu in
nizki ceni. (361—4)

Naročila z dežele izvršuje točno.

Najboljše vrste piva

v sodih in steklenicah

iz združenih pivovar

Schreiner v Gradcu in Hold v Puntigamu

priloga po tovarniških cenah. (162—12)

Zaloga piva

prve Graške delniške pivovarne

M. Zoppitseh

v Kolodvorskih ulicah št. 24 v LJUBLJANI.

Na pismene polzvedbe odgovarja se nemudoma in frankovano.

Zahvala in priporočilo.

Čast mi je naznanjati p. n. gospodom gostom, da sem z
dučm 1. aprila otvoril

gostilno „Pri vrtnarji“

v Gradišči

in tu nahajajoče se kegljišče, da bodem vedno skrbel za dobra
dolenjska, hrvatska in istrska vina, za priljubljeno Kosler-
jevo marono pivo, kakor tudi za gorko in mrzlo kuhinjo ter
da bodem najbolje stregel svojim gostom. Zahvaljujoč se najprijazneje
svojim spoštovanim gostom na meni dosedaj izkazanem zaupanju, jih
ob enem vabi uljudno na mnogobrojni obisk.

Z velespoštovanjem

Andrej Zaller, gostilničar.

(346—4)

Seh. Kneipp

Neobhodno potrebno za vsako gospodinjstvo je
Kathreiner-jeva Kneipp-ova sladna kava
z ukusom bobove kave.

Ta kava ima zase nedoseženo prednost, da se zamore odreči
kvarnemu uživanju nemešane ali z surogati mešane bobove kave
in da je moč prirediti mnogo sladnejšo, poleg tega zdravejšo
in tečnejšo kavo. — Neprekošana kot primesek k na-
vadni bobovi kavi.

Priporoča se zlasti za gospé, otroke in bolnike.

Osobito se je čuvati slabih posnemovanj. (417—2)

Dobiva se povsod — 1/2 kile po 25 kr.

Gospodom podjetnikom

naznanjam, da izdelujem

frizne desčice (lajšte) in parkête

iz hrastovega lesa in da so isti 1 palec debeli in vsake mere. Ravno
tako izvršujem tudi vsako naročilo točno in vestno ter dovažujem
svoje izdelke na postajo v Loko ali Logatec. Več se izve pri podpisancu.

Jernej Plemelj

tovarna parkêtov in friznih desčic (lajšt)
v Cirknem (Primorsko).

(379—6)

Vabilo

občnemu zboru

Savinjske posojilnice v Žavci

v nedeljo dne 7. maja 1893 ob 2. uri popoldne
v občinski pisarni.

Dnevni red:

(451)

- 1.) Predlaganje računov za leto 1892.
- 2.) Volitev dveh revizorjev.
- 3.) Razni nasveti.

Ako bi pri prvem občnem zboru ob 2. uri popoldne ne prišlo
zadostno število udov Savinjske posojilnice v Žavci se na tisti dan v
tistih prostorih in z tistim dnevnim redom drugi občni zbor Savinjske
posojilnice ob 3. uri popoldne skliče, pri katerem je vsako število nav-
zočih udov sklepno.

Žavce dne 23. aprila 1893.

Načelstvo.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro upli-
vajoče sredstvo proti
kurjim ocesom,
zujem na pod-
platih, petah in
drugim trdim
praskam
kože.

Dobiva se
v lekar-
nah

Ta obliž dobiva se le v jednjaj velikosti po 60 kr.

Zahtevaj izrecno Luser-jev obliž za turiste.

Veliko
priznanih
pism je na
ogled v

glavni razpošiljalnici:
L. Schwenk-a lekarna

(302) Meidling-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in
obliž varstveno zamko in podpis,
ki je tu zraven; torej naj se pazi
in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristnega imajo v Ljub-
ljani J. Swoboda, U. pl.
Trnkoczy, G. Piccoli, L.
Grečot; v Rudolfovem
S. pl. Sladovič, F. Haika;
v Kamniku J. Močnik;
v Celovcu A. Egger, W.
Thurnwald, J. Bernba-
cher; v Brezjah A. Aich-
inger; v Treču (na Ko-
roškem) C. Menner; v
Beljaku F. Scholz, Dr.
E. Kumpf; v Gorici G.
B. Pontoni; v Wolf-
bergu A. Huth; v Kra-
nji K. Savnik; v Rad-
goni C. E. Andrien; v
Idriji Josip Wario; v
Radovljici A. Roblek;
v Celju J. Kupferschmid.

Najbolje železo prodaja

A. C. AHČIN

pri „zlati kosi“

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 8.

Posebno priporočam

orodja prve vrste

za (143—12)

rokodelce in poljedelstvo.

Za pile

in vodne žage

kakor za

kose

se garantira, da so dobre.

Grobni križi,

šine za obloke, kuhinjska oprava itd.

Zahvala.

Stejem si v prijetno dolžnost, izrehati najsrčnejšo zahvalo
zavarovalnemu društvu Zjedinjenih držav v
Novem Yorku

„EQUITABLE“

oziroma generalnemu zastopu v Gradcu, pri kojem
je bil pokojni moj soprog gospod **Henrik Podjed** še le
malo časa zavarovan za 2000 gld. za slučaj smrti, za hitro
in točno izplačevanje zavarovalnine ter priporočati to dru-
štvo vsakomur najtopleje.

Videm, dne 19. aprila 1893.

(448) **Karolina Podjed, rojena Kalb.**

Obrabljen biljard

je na prodaj.

Kje? pové upravništvo „Slovenskega Naroda“. (410)

Popoln

stroj za sodo vodo

proda se v Št. Petru na Kranjskem po povoljni
ceni, poleg tega tudi (431-2)

500 sifonov.

Več se izve pisмено pri **Martinek & Latzel-
bergerji** na Dunaji, Neufünfhaus, Pontongasse 4.

Lepa prodajalnica

na izvrstnem prostoru, popolnoma urejena za
trgovino z mešanim blagom,

oddá se takoj s prav ugodnimi pogoji.

Dosedanji promet 36.000 gld. — Na-
tančneje se izve pri upravništvu „Slovenskega
Naroda“. (399-3)

Koroški (196-4)

rimski vrelec

najbolj prebavna, najčistejša planinska
kislica, prost vseh želodec obtežujočih,
sliznice dražečih postranskih sestojin.

V Ljubljani glavna zaloga pri **M. E. Supanu.**

Kwizdina protinova tekočina.

Mnogo let preskušeno boleti ute-
šujoče domače sredstvo.

Cena 1/1 steklenice avstr. velj. gld. 1.—
„ 1/2 steklenice avstr. velj. 60 kr.

Dobiva se v vseh lekarnah. (210-5)

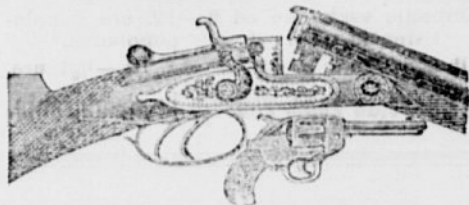
Paziti je na varstveno znamko in naj se zahteva izrecno

Kwizdina protinova tekočina
iz okrožne lekarne v Korneuburgu pri Dunaji.

JANEZ OGRIS

puškar

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

izdeluje in prodaja vsakovrstne nove puške in revol-
verje ter vse lovske priprave, patrone ter drugo
streljivo po najnižjih cenah. — Puške so vse pre-
skušene na ces. kr. izkuševališči ter zaznamovane z
znamko tega zavoda (446-1)

Za izbornost blaga jamči izdelovatelj. — Stare puške
popravljajo se ceno. — Ceniki pošiljajo se brezplačno.

Zadnja cena!

R. Miklauc

v Ljubljani, Špitalske ulice št. 5.

Zaloga (189-10)

vsake baže gvančnega blaga
za moške in ženske

kakor tudi vseh vrst

kocev, kovtrov, srajc, jop, nogo-
vic, svilenih in cajgastih rut itd.

po najnižji ceni.

Zadnja cena!

Solnčnike

le najboljše kakovosti priporoča
v veliki izbiri in po nizkih
cenah

L. Mikusch,

tovarna solnčnikov in dežnikov

v Ljubljani,

Mestni trg št. 15.

Da se zvajanjem pride v okom!

Kdor hoče imeti sloveči

Plznski pivni grenčec

pristno original in ne ponarejenega, mora zahtevati
izrecno le tistega, ki ga je glasovita, 50 let
(439-2) obstoječa trdka

Moric Auer v Plznu

izumila in ga jedina proizvaja.

Tinct. capsici compos.

(PAIN-EXPELLER),

pripraven v Richtrovi lékárni v Praze,

všeobecně známý, bolesti utišující
domácí lék k mazání, jest na
skladě ve většině lékáren, láhev po
1 zl. 20 kr., 70 a 40 kr. — Při kup-
ování třeba se míti dobře na pozor
a přimouti jen láhve s ochran-
nou známkou „kotvou“ jakožto
pravé. Ústřední zasílatelství:
Richtrova lékárna „U zlatého lva“ v Praze.

Oljni ekstrakt za uho

od c. in kr. sekund. zdravnika **dr. Šípek-a.**
Ta ekstrakt priporoča zaradi sigurnega uspeha
že več let avtoritete, ker odpravi vsako nepri-
poročno gluhost, uklanja takoj slab posluh,
ušesni tok in vsako ušesno bolezen; dobiva
se proti doložitvi gld. 1-70 v vsej Avstro-
Ogerski frankovano po pošti iz lekarne: glavna
zaloga v lekarni „pri sv. Duhu“ g. Ede pl. To-
maja, v lekarni g. Ant. Kögla in v mestni lekarni v
Zagrebu; nadalje pri Zanetti-ju v Trstu; Jožefu
Cristofoletti-ju v Gorici; na Dunaji pri c. in kr.
vojni poljski lekarni, na Štefanovem trgu št. 8, in
pri lekarju Twerdy-ju, Mariabillferstrasse 106. — Pristno
blago se dobiva samo v steklenicah z utisnjenim napisom:
c. in kr. sekund. zdravnik **dr. Šípek na Dunaji.**
(1314-19)

Odlikovan s častno diplomom in zlato kolajno v Londonu 1893 in z
(173-12) zlato kolajno v Bruselju 1892.

Najboljše sredstvo za želodec,

katero želodec in opravi
prebavnih delov života krepeča
in tudi odprti život pospešuje, je

tinktura za želodec,

katero pripravlja

Gabrijel PICCOLI,

lekar pri „angelju“

v Ljubljani, Dunajska cesta.

Cena 1 steklenici
10 novč.

Izdelovatelj razpošilja to tink-
turo v zabojčkih po 12 steklenic
in več. Zabojček z 12 steklenic stane gld. 1-36; s 24
gld. 2-60; s 36 gld. 3-84; s 48 gld. 4-26; 55 steklenic
tehta 5 kg s poštno težo in velja gld. 5-26; 110 stekl.
gld. 10-30. Poštnino plača vedno naročnik.

ÜBERALL VORRÄTHIG. 17 MEDAILLEN

(98-13)

Oznaniilo.

Marija Vehovec na Raki odda po nizki
ceni svojo ravno rasproti farne cerkve na Raki že nad
50 let obstoječo

prodajalnico

takoj v najem.

Tudi stanovanje se dobi pri njej po nizki ceni.
Vse drugo se izve pri lastnici **Mariji Vehovec** na Raki
h. št. 23.

Na Raki, dne 27. aprila 1893.

(462-1)

Marija Vehovec.

Nepremočne

vozne plahte

različne velikosti in kakovosti ima vedno v zalogi
in jih daje po ceni (59-16)

R. RANZINGER,

speditör c. kr. priv. južne železnice, v Ljubljani,
na Dunajski cesti št. 15.

Zobni zdravnik

Dr. ROMAN JACOBI

ustavlja po najnovejši in najbolj metodi
umetne zobe in zobovja.

Plombira in izdira zobe v narkozii (umetno
spanje) brez bolečin. (118-7)

Zdravi sploh vsako ustno bolezen.

Ljubljana, Stari trg št. 4.

! Mošt!

Ne kupujte tuzemskih receptov za mošt, ker so
predragi in tudi nepopolni.

Kdor si hoče napraviti sam dobro in zdravo

domačo pijačo

naj se potrudí k

Ivanu Sajovitz-u

v Gradcu, Murplatz št. 1, „pri črnem psu“,
tam se dobé vsi predmeti, ki so potrebni k temu, in se
plača za polovnjak zajedno z receptom samo 5 gld. 50 kr.

Po izrekih in dopisih mnogobrojnih naročiteljev go-
spoda **Ivana Sajovitz-a**, so isti z njegovim receptom za
napravljane mošta iako zadovoljni, ker dobé za majhen
denar izboren mošt. (422-4)

Svetovna razstava v Čikagi.

Voznji listki v AMERIKO

(360-4) pri

nizozemsko-ameriški
parobrodni družbi.

I Kolowratring 9

IV Weyringergasse 7^a **DUNAJ.**

Pojasnita zastoj.

Največje skladišče

raznega semena

n. pr.: nemške, štajerske, incarnat, tur-
ške in travniške detelje, raznih vrst pes-
nega semena, splošno znano kot najboljša krma
za živino; travnega semena za suhe, mokre,
peščene in glinovite travnike; velika izbira se-
mena za salato, kumare, peteršilj, se-
lerijo, sladki grah, fižol in vse druge vrste
semena za zelenjad. Proseč mnogobrojnega
poseta (151-17)

Peter Lassnik.

Pravi zaklad

za nesrečne žrtve samooskrumbe (onanije) in
tajnih razpašnostij je izborno delo

Dra. Retau-a
Sebeohrana.

Češko izdanje po 80. nemški izdaji. S 27 podo-
bami. Cena 2 gld. a. v. Čita naj je vsakdo, ki trpi
na strašnih posledicah te razuzdanosti, resnični nje-
govi pouki rešijo vsako leto na tisoče bol-
nikov gotove smrti. Dobiva se v založni knji-
garni „Verlags-Magazin R. F. Bleray v Lip-
skem (Sasko), Neumarkt 34“, kakor tudi v vsaki
knjigarni. (291-7)

Otročji vozički

jako elegantni, fini in močni dobivajo se pri meni skozi leto in dan in sicer v vseh barvah, kakor rdeče, modro, sivo in oljvno po 6, 7, 8, 9, 10 gld. in višje po vsaki ceni do 30 gld. — **Največja zaloga najlepših trikolesnih Štefanja-vozičkov** za sedeti s streho in brez strehe po 7 gld. in višje. (327—5)

ANTON OBREZA

tapecirar, v Ljubljani, Šelenburgove ulice.

Priznana najcenejši kraj za kupovanje otroških vozičkov!

Otvorjenje vrta.

Zahvaljujoč se p. n. spoštovanemu občinstvu in mojim cenjenim vsakdanjim gostom za obisk v zimski moji pivarni, čast mi je s tem najudaneje javiti, da **otvorim jutri 30. aprila 1893**

Kozlerjev vrt.

Ob enem naznanjam, da je **vrtni salon povsem prenovljen**. — Za dobre jedi in pijače bode najbolje skrbjeno. Proseč mnogobrojnega poseta

z velespoštovanjem

Štefan Franzot

restavratôr.

(459)

Št. 8656.

Razglas.

Podpisani magistrat naznanja, da so

živinski semnji v Ljubljani

zopet dovoljeni

in da se sme torej na letni semenj

v ponedeljek dné 1. maja letos

poleg konj, prignati tudi goveja živina, drobnica in prašiči.

Magistrat dež. stolnega mesta Ljubljane

dné 25. aprila 1893.

Mavec (poljski gips)

dobi se

najboljši in najcenejši

pri meni

Adolfu Kreuzberger-ju v Kranji

kojega izkopujem v lastni jami na Plavšu pri Jesenicah.

Moj mavec ima vsled analize g. profesorja Knapitsch-a v Ljubljani 93-44 odstotkov žvepljenokislenega apnenika.

Konkurenca torej ne more z boljšim in cenejšim mavecem nobenemu postreči. (461)

Gospodarji in kmetovalci!

Pomlad, čas za nakupovanje različne železnine in poljskega orodja in čas za zidanje je došel. Pri nakupovanju vseh teh reči je pa paziti, da se kupi dobro blago po nizki ceni, ali pa pri eni in isti ceni boljše blago.

Potrudi sem se nakupiti **najboljše blago po najnižji ceni**, za to sem v stanu je dajati tudi po najnižji ceni. Posebno se bodem trudil v tem smislu postreči z najboljšim in najcenejšim **orodjem, železjem za zidanje, okovami za okna in vrata in s cementom.**

V zalogi imam bodem vedno najboljše **roman in portland cement, stare železniške šine** za oboke, preskrbam pa tudi po najnižji ceni **traverze**, i. t. d. V zalogi imam raznovrstne priproste in najfinejše okove za okna in vrata, **okove za voze, vezi** i. t. d.

Za strehe kriti imam bogato zalogo **cinkaste in pocinkane ploščevine** ter **strešnega papirja.**

V zalogi imam

vsakovrstno orodje za mizarje

lepo in bogato pozlačene nagrobne križe

posebno pa opozarjam na svojo veliko zalogo mnogovrstnih

štedilnih ognjišč

in njih posameznih delov.

Vnanja naročila se točno in vestno izvrše.

Za obilno nakupovanje in naročanje se priporoča (174—12)

ANDREJ DRUŠKOVIČ,

trgovec z železnino v Ljubljani, Mestni trg 9/10.

(247)

FRAN CHRISTOPH-ov

(4)

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh **praktičnih lastnosti** in jednostavnega rabljenja se posebno priporoča, kdor hoče **sam lakirati tla**. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo. — Dobiva se v različnih barvah (prav kakor oljnate barve) in brezbarven (ki daje samo svit). — **Uzorec lakiranja in navod rabi dobé se v vseh zalogah.**

Dobiva se v Ljubljani pri

IVANU LUCKMANN-U.

FRAN CHRISTOPH, izumitelj in jedini izdelovatelj pristnega svetlega laka za tla, **PRAHA & BEROLIN.**

Št. 3868.

Razglas.

(457—1)

Na prošnjo **Frana Treuna** iz Ljubljane depr. 22. aprila 1893, št. 3868, dovolila se je

prostovoljna javna prodaja

v zapuščino dne 9. oktobra 1892 v Ljubljani zamrle **Marije Treun** prej udovljene **Franchetti**, spadajočega posestva pod vl. št. 233 kat. obč. mesto Ljubljana obstoječega iz stavbne parc. 24 **hiša št. 3 v Ljubljani na Rebri** in iz zemljišnih parc. 31 in 47/4 iste kat. občine in se bode prodaja vršila

15. maja 1893 dopoldne ob 10. uri

na lici mesta. Posestvo bo za 1.700 gld, izklicano in ne pod to ceno prodano.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo zastavne pravice pridržane.

Skupilo se bo po pogojih pri sodišči plačevalo. Prodajalec si je za jedno uro pridržal, prodajo potrditi ali razveljaviti.

Pogoji so ob navadnih urah na pregled razpostavljeni pri gosp. c. kr. notarju **dr. Fran Voku v Ljubljani** kot tusodnemu komisarju.

C. kr. deželno sodišče v Ljubljani

25. aprila 1893.

Naznanilo.

Slavnemu p. n. občinstvu uljudno naznanjam, da sem

gostilno „na Štemarjih“ v Škofji Loki

zopet v svojo oskrb prevzel.

Točil bodem izvrstno „**Steinfeldsko**“ **marceno pivo**, dobra **dolenjska, istrijska in avstrijska vina** ter vsikdar skrbel za dobra **gorka in mrzla jedila** in točno postrežbo.

Zahvaljujoč se ob enem p. n. občinstvu za nekdanjo izkazano naklonjenost, prizadeval si bodem, isto zopet pridobiti ter v tej nadi vabim, osobito razne izletnike k prav obilnemu obisku.

Z velespoštovanjem

(449)

Valentin Sušnik.

Otvorjenje gostilniškega vrta.

Čast mi je, p. n. spoštovanemu občinstvu najuljudneje naznati, da otvorim

v nedeljo dné 30. aprila t. l.

vrt „pri Virantu“

ki je znan po mirni svoji leži. Za dobra istrska in hrvaška vina, dobro **Mengiško marceno pivo**, kakor tudi za ukusne gorke in mrzle jedi bode najbolje skrbjeno. — Tudi se naročuje na kosilo in večerjo po nizkih cenah, ter se po vsaki poljubni ceni najbolje poskrbi za obede in večerje. — Proseč mnogobrojnega poseta (463)

z velespoštovanjem

H. BAJEC.

Z „Maggi-jovo začimbo“ DOBIJUHA UKUS

V steklenicah po 45 kr. in več.

Izborna sredstvo.

HORS CONCOURS na izložbi v PARIZU 1889. — (Član razsodišču)

Na prodaj pri vseh trgovih s specerjskim in delikatesnim blagom.

Novo racijonalno zdravljenje.

Vsem bolnim na živcih

se najtopleje priporoča 21. izdaja izšle brošure

Romana Weissmann-a

Ueber Nervenkrankheiten, Vorbeugung und Heilung.

Dobiva se zastonj

(700—20)

v c. kr. vseučilišni knjigarni: JURIJ SZELINSKI, Stefansplatz 6., Wien.

Spričevala znanih zdravnikov.

Nesškodljivo.

Brez zdravil.

Edvard Battistella

spediter v Udine

(397—3)

ima razne vrste

laških vin.

Razpošilja le v originalnih sodih; na zahtevanje se pošlje tudi poskušnja.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

zavaruje

človeško življenje

po vseh kombinacijah

mного ugodneje, ko vsaka druga zavarovalnica.

Členi banke „Slavije“ imajo brez posebnega priplačila pravico do dividende, katera je doslej izplačala po 10%, 20%, 25% in **jedno leto celo 48%**.

Za škodo izplačala je doslej banka „Slavija“ čez **dvajset milijonov goldinarjev**. — Po svojih rezervnih in poročtenih fondih more se meriti z vsako drugo zavarovalnico.

Kako koristno in potrebno je zavarovanje življenja, dokazujejo naslednje

primere:

1. Helena Avbeljnova, kramarica v Ljubljani, zavarovala se je dne 5. maja 1884. Do svoje smrti dne 15. februarja 1885 splačala je 32 gld. 54 kr. zavarovalnine; banka „Slavija“ pa je izplačala njenim dedičem 1000 gld.

2. Dr. Fran Ambrožič, mestni zdravnik v Ljubljani, zavaroval se je dne 30. januarja 1875. Do svoje smrti dne 11. februarja 1891 uplačal je 1352 gld. 52 kr.; banka „Slavija“ pa je rodbini njegovej izplačala 3000 gld.

3. Ivan Zor, c. kr. brzojavni kontrolor v Ljubljani, zavaroval se je dne 10. decembra 1871. Do svoje smrti dne 8. februarja 1885 uplačal je 1393 gld. 92 kr.; banka „Slavija“ pa je izplačala njegovej rodbini 3000 gld.

4. Miha Serdič, uradnik v Trstu, zavaroval se je dne 30. novembra 1878. Dasi je do svoje smrti dne 14. julija 1880 uplačal le 80 gld. 16 kr., prejeli so dediči njegovi od banke „Slavije“ 1200 gld.

5. Marija Lenčkova, posestnica na Blancici ob Savi, zavarovala se je dne 5. maja 1870. Ko je umrla dne 24. maja 1882 izplačala je banka „Slavija“ dedičem njenim 5000 gld., da si je bilo uplačane zavarovalnine le 2292 gld. 16 kr.

6. Ivan Vlah, posestnik v Jušičih, zavaroval se je dne 25. novembra 1888 za 1000 gld. in dne 30. aprila 1890 zopet za 1000 gld. Na obe zavarovanji splačal je do svoje smrti dne 13. januarja 1892 vsega skupaj 192 gld. 16 kr.; dediči njegovi pa so prejeli od banke „Slavije“ 2000 gld.

7. Ivan Železnikar, urednik „Slov. Naroda“ v Ljubljani, zavaroval se je dne 30. junija 1882 za 1000 gld. Do svoje smrti dne 26. januarja 1891 uplačal je 381 gld. 60 kr.; banka „Slavija“ pa je izplačala dedičem 1000 gld.

8. Peter Budnar, c. kr. poštni oficijal v Ljubljani, zavaroval se je dne 10. maja 1876, ter je do svoje smrti dne 10. aprila 1892 uplačal 597 gld. 12 kr. Banka „Slavija“ izplačala je pa rodbini njegovej 1500 gld.

9. Andrej Velikajne, gostilničar v Ilirskej Bistrici, bil je zavarovan od 15. dne maja 1880 do 3. dne junija 1887 in je v tej dobi uplačal 364 gld. 80 kr.; banka „Slavija“ pa je po smrti njegovej izplačala udovi 1000 gld.

10. Reza Kernova, kramarica v Cerkljah pri Kranji, zavarovala se je dne 20. aprila 1884 za 1000 gld. in banka „Slavija“ izplačala je njenim dedičem ta znesek, dasi je do svoje smrti dne 21. septembra 1892 uplačala le 241 gld. 20 kr.

11. Ernesta Jelušičeva, soproga občinskega blagajnika v Kastvu, bila je zavarovana od 5. februarja 1884 do 19. avgusta 1888 ter je v tem času uplačala 187 gld. 60 kr.; banka „Slavija“ pa je izplačala njenemu soprogu 1000 gld.

Vsa pojasnila o zavarovalnih zadevah daje radovoljno generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani v lastni hiši, Gospodske ulice št. 12.

Novost!

Podpisani usojam se slavnemu občinstvu uljudno naznaniti, da imam v svoji zalogi čisto nove vrste

žepne ure

katere imajo na zapiralu lično urezane sv. podobe kot

Marijino oznanjenje, Kristus na oljski gori, Kristusovo ustajenje, Marijino vnebovstetje.

Do sedaj se še ni videlo tako lepo delo. — V zalogi imam tudi zlate kronometre in en četrt repertirke in vse vrste drugih zlatih in srebrnih ur. Popravila izvršujem točno. Zunanja naročila se hitro izvršujejo. (396—3)

Jos. Černe

urar, sv. Petra cesta šte. 2 v Ljubljani.

Razglas.

Z ozirom na 9. odstavek razpisa deželnega odbora z dne 6. aprila t. l. št. 3327 v „Slovenskem Narodu“ z dne 10. aprila t. l. št. 81 razpisujejo se za

zgradbo deželne bolnice

znova sledeča dela:

1. kopanje tal in zidarsko delo	118.850 gld. — kr.
2. tesarsko delo	38.150 „ — „
3. krovsko delo	8.230 „ — „
4. mizarsko delo	13.529 „ 50 „
5. ključavničarsko delo	9.500 „ — „

in sicer s pristavkom, da se morajo pismene ponudbe pri deželnem odboru vložiti **do 12. ure dopoldne**

dne 13. maja 1893.

Ponudbene pogoje povzeti je iz gori omenjenega razpisa, pristavlja se le:

1.) da se glede dela prvih treh vrst vsprejmejo ponudbe tudi za **posamezne** paviljone;

2.) da se morajo pri eventuelnih ponudbah za več vrst del pogoji prevzetja (odpust ali doplačilo v odstotkih) **ločeni** za vsako vrsto navesti.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 28 aprila 1893.

(456—1)

GRICAR & MEJAČ

prej M. Neumann

Ljubljana, Slonove ulice št. 11.

Največja zaloga

spomladanske obleke, ogrtačev, menčikov za gospode in dečke;

dežnih plaščev, jopic, mantelet, pelerin za gospé in gospodičine.

Obleke in plašči za otroke vsake starosti.

Uniforme

za državne uradnike vseh kategorij.

Zaloga

najmodnejšega tu- in inozemskega **suknenega blaga (štofa)**

iz kojega se izdelujejo po meri obleke, ogrtači in vse drugo za gospode, — **dežni plašči, jopice, manteleti** in vsi **konfekcijski predmeti** za gospé in gospodičine **po najnovšem kroji na Dunaji**, in ki se tudi po jako nizki ceni oddaje na meter.

Najboljše

(326—5)

srajce, manšeti in ovratniki.

Najnovejše kravate.

Plznsko uležano pivo.

Čast nam je najudaneje naznanjati, da proti koncu tega meseca neha izvoz našega **točilnega piva** in da bomo potem oddajali izključno le

uležano pivo

ter prosimo, da bi se nam naklonilo prav mnogobrojnih naročil na ta proizvod.

V Plznu, aprila meseca 1893.

(451-1)

Meščanska pivovarna v Plznu

osnovana leta 1842.

Glavna zaloga: F. Schediwy, Gradec, Annenstrasse 19.

Podpisana si jemljeta čast naznaniti, da sta popravljeno in novo prezidano gostilno

„HÔTEL SANDWIRTH“

v Celovcu

s 1. malim travnom 1893 zopet v svojo last in oskrbo prevzela. Priporočava tedaj prečastiti duhovščini, potovalcem in slavnemu občinstvu sploh najin hôtél najtopleje ter prosiva za mnogobrojno obiskovanje.

P. n. popotniki, ki v Celovec pridejo, naj bodo zagotovljeni dobre postrežbe. Izbe so po ceni, jedi ukusne in dober kup, kakor prej. Točijo se le **pristna vina**, ki sva jih sama nakupila, in **meščansko pivo iz Bučejevic**, ki je zdaj na Dunaju zelo priljubljeno, poleg tega pa točiva tudi **Götzevo marcno pivo**.

Z odličnim spoštovanjem

Jurij in Amalija Simon.

(450-1)

Hiša

z gospodarskim poslopjem, s hlevom, dvoriščem in vrtom

ležeča tik farne cerkve v prijetnem pol ure od železniške postaje Rakek oddaljenem trgu **Cerknica na Notranjskem**, v kateri se že več let nahaja prodajalnica z mešanim blagom, obstoječa iz prostorne podstrehe, 12 sob in še drugih večjih prostorov in shramb (kleti itd.) je pod ugodnimi pogoji **na prodaj** in se bode prodaja vršila **potom dražbe**,

dne 7. maja t. l. ob 4. uri popoldne na lici mesta.

S 1. januarjem 1894 bode otvorjeno v tem trgu na novo ustanovljeno c. kr. okrajno sodišče, ki bode prav blizu te hiše nastanjeno.

Natančnejša pojasnila daje iz prijaznosti upravnistvo tega lista.

(363-3)

Prevzetev poslovnice.

Čast mi je, spoštovanemu p. n. občinstvu najudaneje naznaniti, da sem potem kupa prevzel že dolgo

Pod Trančo števil. 1

obstoječi

optični zavod

ter ga bodem pod svojo tvrdko nadaljeval. Imel bodem vedno dobro oskrbeno zalogo

naočnikov, pince-nez, gledaliških kukal, poljskih kukal za lov in za potovanja

kakor tudi vseh v optično stroko spadajočih predmetov ter bodem vzprejemal v izvrševanje **vse dotične popravke**.

Kot **izkušen strokovnjak in dolgoletni poslovodja** v omenjeni poslovnici sem si vselej prizadeval, streči spoštovanim naročiteljem točno in najceneje; tembolj se bodem tudi v prihodnje trudil, zadovoljiti v vsakem pogledu spoštovane svoje naročitelje ter se priporočam za blagohotna mnogobrojna naročila.

(426-2)

Z največjim spoštovanjem

J. Ph. Goldstein

optik

E. Rexinger-ja naslednik.

V Ljubljani, dne 17. aprila 1893.

Največja izbéra

vsake vrste

izprehodnih palic

kakor tudi

finih rezbarij iz lesa in pletenin

pri

F. Stampfelu v Ljubljani

na Kongresnem trgu (Tonhalle)

(370-7)

(Kočevska domača obrt.)

NB. Naj se na znanje vzeti blagovoli, da nimamo v Ljubljani nikake filijalke, in prosimo najuljudneje, naj se kupei blagovolijo potruditi direktno do nas **samo** Kongresni trg (Tonhalle).

Otvorenje gostilne.

Častitemu p. n. občinstvu in slav. društvom uljudno naznanjam, da sem

dne 21. t. m. odprl

gostilno „pri Franceljnu“ na Bregu

ter bodem točil dobro, naravno vino in vedno pristno pivo in sicer Graško „Steinfeldsko“.

Priporočam se častitemu p. n. občinstvu za mnogobrojni obisk, obetajoč, da bodem vedno postregel tudi z dobrimi gorkimi in mrzlimi jedili.

(428-3)

S spoštovanjem

O. Planinec, gostilničar.